DIRVA

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States ---------- $2.00
In Canada ---------- $3.00

Entered as Second-Class matter December 6th 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

No. 42 | Kaina 5c. | CLEVELAND, OHIO OCT.-SPALIŲ 18, 1946 | (31-mi metai :: 31st year)

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

APIE PABĖGĖLIŲ "SIJOJIMĄ" ARBA "VALYM

AMERIKOS k... tracija savo zonoje ... pasidavė bolševikų s... ir pradėjo "valymą" ar... jojimą" pabėgėlių arba pri... ta į Vokietiją atvarytų Lietuvių. Tą daro ir su kitų tautų pabėgėliais, padarymui jų gyvenimo kuosunkiausiu. Apie tai Dirvoje jau buvo rašyta musų korespondento, dabar patiekiame gautą laišką iš vieno pabėgėlio, kuris rašo:

"MUSŲ ir kitų stovyklose eina 'valymas'. Amerikonų kariškių komisija daro atoranką ir met žmones iš stovyklos. Išmestuosius susodina į mašinas, atima jų pačių išduotus notpasus ir veža į Vokiečių lagerius. Atiduoda karo 'kaltininkus' Vokiečiams. Karo 'kaltininkai tokie: 70 metų senutė, senelis, vaikai, žmona ir tt. Vyrą išmeta, šeimą palieka. Arba, visą šeimą palieka, vieną 15 metų gimnazistą ir gimnazistę išmeta. Vienu žodžiu eina ardymas šeimų. Del kokios priežasties tai daro nesako.

"KOL kas mano visą šeimą paliko, bet išmetė žmonos tikrą brolį. Dabar laukiame eilės mes, gal ir mums prisieis išeiti vėl pas Vokiečius vergauti. Baisu darosi.

"Rusai mus blaškė, Vokiečiai, dabar musų išvaduotojai Amerikonai. Nebėra kur dėtis ir kam pasiskųsti. Mes dabar esame niekam verti daiktai. Kas tik nori ir kaip nori gali elgtis su mumis kaip jam patinka. Skaudu.

"Labai gerai kad jųs parašėte musų giminaitėms kad jos rupintų mums dokumentus važiavimui į Ameriką. Kitaip mes nepamatysim Lietuvos.

"Mano du pusbroliai iš Pašvintinio vals., Pelaniškių k., Antanas ir Vladas Ilgakojai gyveno Argentinoje, o dabar nežinau kur jie. Jei žinotų kad mes vargstame jie, manau, padėtų mums. Prašau, gal galima kaip nors tuos gyvenančius Amerikoje Gulbiną Antaną ir Gulbinaitę Oną, ir Ilgakojus pajieškoti."

(Nuo Red.: Jeigu čia minimiems asmenims, arba apie juos žinantiems, tektų skaityti tą viršuje telpantį laišką, jų pajieškančių giminių antrašui gauti rašykite Dirvos Redakcijon.)

•

DALINA VOKIEČIŲ žemes. Amerikos Militarinė Vyriausybė Vokietijoje, savo okupuotoje zonoje praveda savotišką žemės reformą. Užimtose žemėse priklausančiose buvusiai Vokiečių armijai, naziams, karo kriminalistams ir dideliems dvarams, sako išdalins į mažas ukes ir daržus benamiams Vokiečiams.

Tai jau kaip vykdymas Morgenthau plano, paversti Vokietiją mažų biednų ukių šalimi.

Tačiau, jeigu Amerikos Militarinės vyriausybės įsakymu iš UNRRA stovyklų mėtomi Lietuviai pabėgėliai, jiems turėtų buti leista tuose dalinamuose sklypuose apsigyventi ir iš jų misti.

Amerikos karo veteranams šiomis dienomis išsiųsta bondsai $2,700,000,000 vertėje, atlyginimui už daugybės karių negautus liuoslaikius, esant užjuryje.

Nauja Viltis Pavergtai Lietuvai

Gen. Claire Chennault, vadovavęs garsiems Kinijos Skraidantiems Tigrams, paskiau komandavęs U. S. 14-tą oro jiegų dalį, pasitraukęs iš militarinės tarnybos, dabar gryžo Kinijon vadovauti oro linijai kuri platina Kinijoje šelpimo reikmenis.

REPUBLIKONAI PRIŽADA VYKDYTI ATLANTO ČARTERĮ IR DIRBTI UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Washington, D. C. — Spalių 12 čia įvyko Amerikos Lietuvių kviestų veikėjų pasitarimas su Republikonų Partijos Nacionalio Komiteto vadais. Ačiu Adv. Antano A. Olio pasidarbavimu ir p. Kvietkos, Paschall ir kitų žymių Lietuvių Republikonų bendradarbiavimu, įkurta prie Republikonų partijos naujas skyrius Amerikiečiams iš tautinių grupių kilmės. To skyriaus tikslas bus dirbti **įkunijimui Amerikos karo siekių kurie buvo taip iškilmingai skelbiami Amerikos prezidento, ir sustabdymui tolesnio komunizmo plitimo Amerikos gyvenime.**

Amerikos Lietuviai yra pirmutinė grupė pakviesta dalyvauti ir paskirta kaipo dalis Nacionalio Republikonų Komiteto. Amerikos Lietuvių Komitetas yra įgaliotas tverti lokalius komitetus, ugdyti geresnį supratimą Republikonų tikslų ir jų siekių, kurie čia pat Lietuviams buvo patiekti, viešoje kalbose partijos komiteto pirmininko Reece. Šis pareiškimas tapo patiektas visai Amerikos spaudai, radio ir kitiems viešos opinijos kurėjams.

Musų Lietuviškas komitetas kreipsis į Lietuvius per savo pirmininka Adv. Olį ir stengsis supažindinti Lietuvius su šia nauja kryptimi:

1. Kad Republikonu partijos vadai pilnai sutinka vykdyti Atlanto Čarterio principus;

2. Kad Republikonų partija, per savo kongresmanus, senatorius ir kitus pareigunus pareikalaus:

(a) atkurimo **laisvos nepriklausomos Lietuvos, Latvijos ir Estijos;**

(b) naudos visas galimas priemones kad sovietų kariuomenė, agentai ir visi jų aparatai butų ištraukti iš Pabaltijo šaliu, ir bus paneigta jiega ir agresija.

3) Kad visos Tautos, kaip didelės taip ir mažos, butų vienodai teisingai traktuojamos ir kad jų laisvė, žmogaus teisės ir pilnas suverenumas butų tuojau grąžinta.

NEUŽTENKA PAŽADAIS VILIOTI

Laike šio posėdžio Republican National Headquarters, kuriame dalyvavo partijos pirmininkas Reece, pareigunas Clarence Willard, vadas Kongresmanas Clarence Brown, Senatorius Dehener ir musų atstovai: Adv. A. A. Olis, Wm. Kvietka, Kun. Balkunas, P. J. Žiuris, Tysliavai, J. Valaitis, Adv. Wm. F. Laukaitis, Wm Paschall, Dr. M. J. Vinikas, buvo labai maloni nuotaika.

Mums patėmijus kad mažų tautų išlaisvinimo klausimas buvo ir yra visų remiamas **tik žodžiais ir kad mums jau įgriso tušti prižadai,** šie Republikonų partijos vadai pareiškė kad jų nusistatymas yra griežtai neduoti Sovietams jokių nuolaidų ir dėti visokį spaudimą tiek kad sovietams pasidarytų nepatogu laikyti Pabaltijo šalis pavergtas. Jie pilnai sutiko paremti ir savo platformoje paskelbti tą. Kaip užtikrinima Lietuviams, patiekė čia pridėtą specialį pareiškimą. (**Nuo Red.:** Tas Republikonų partijos pareiškimas telpa Angliškoje kalboje ant 6-to pusl.)

Akivaizdoje virš paduotų faktu aš kaipo pirmininkas Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir American Friends of Lithuania, ir Amerikos Lietuvių Misijos sekretorius, prašau visu musu rėmėju ir draugų kelti viešumon Atlanto Čarterio principus ir remti tą partiją ir tuos kandidatus kurie griežtai stoja už mažų tautų laisvę ir už Lietuvos išlaisvinimą ne vien privačiais prižadais, bet viešais, nedvejotinais, specifikiniais pareiškimais.

Republikonų Nacionalio Komiteto pirm. Reece pateikė Lietuviams specifikinius užtikrinimus. Mes remdami šią partiją, padėsime Lietuvai laimėti laisvę, o Amerikai atgauti savo garbę ir prestižą, kas taip baisiai paneigta "appeazerių", komunistų pataikunų ir svyruojančių politikierių.

Atėjo laikas mums stoti į rimtą darbą. Dirbkime kad jokių tolimesnių nuolaidų tarptautiniams banditams nebutų daroma ir kad jų agresijos aukos butu išgelbėtos.

Taipgi šio suvažiavimo proga įteikta Pulk. Ross, State Departmente, pareiškimai nuo American Friends of Lithuania apie išvietintų Lietuvių žiaurų persekiojimą, Lietuvių kalbos draudimą, ir "sijojimą" Lietuvių pabėgėlių ir metimą jų laukan iš D. P. ir UNRRA stovyklų Amerikos zonoje.

P. J. Žiuris.

GOERING NUSINUODIJO

Spalių 16, Nuernbergo kalėjime, nusinuodijo buvęs Hitlerio pirma ranka, H. Goering, trumpai prieš tai kai jau turėjo buti pakarti visi 11 aukštųjų nazių vadų, kurie Nuernbergo teismo buvo pripažinti kaltais kriminališkais nusižengimais šio karo metu.

Nors tie 11 nuteistųjų buvo dažnai krečiami, betgi Goering galėjo išslapstyti nuodų, ar kaip nors juos gavo pastaru laiku, ir pabėgo nuo kartuvių bausmės pats nusižudydamas.

Kiti jo draugai vienas po kitam pakarti specialiai įrengtomis kartuvėmis. Korimo darbą, žinoma, gavo pora Amerikos karių.

SULAIKO ČEKAMS PASKOLĄ

State Departmentas skelbia kad valdžia nutraukė tarybas 50 milijonų dolarių paskolai Čekoslovakijai ir sulaikė pristatymą tai šaliai 40 milijonų dolarių vertės nuskirtų atlikusių Amerikos kariuomenės reikmenų.

Čekija to sulaukia del to kad jos atstovai taikos konferencijoje išvien balsavo ir dirbo su Maskvos atstovais ir net kaltino kad U. S. daranti kitoms šalims paskolas palaikymui savo ekonominio imperializmo.

VYRŲ DRAFTAVIMĄ SULAIKĖ

Karo Departmentas paskelbė sulaikymą draftavimo jaunų vyrų į Amerikos armiją. Suspendavimas padaroma iki galo šių metų.

Sako, per metą laiko savanorių įstojo į Amerikos kariuomenę 992,648, taigi nėra reikalo draftuoti.

U. S. Karo laivynas palaikys sau paskirai 250,000 vyrų jiegą kas metai.

Amerikos valdžia, kaip vienas valdininkas Washingtone pareiškė, pasilaiko sau teisę atgauti visus ginklus ir amuniciją, ką tiktai sulyg lend-lease Rusija iš Amerikos gavo, pirm bus pasirašyta kad karo laiko sąskaita "uždaryta". Didu ma Rusijai duotų reikmenų yra grynai karo reikmenys.

Cukraus ir miltų kaina OPA leidimu pabranginam.

KETURI Amerikiečiai Karo Laivyno lakunai, kurie padarė laivyno dviejų inžinų bomberiu "Truculent Turtle" pasaulinį tolumo rekordą, atskrisdami be sustojimo 11,238 mylių iš Perth, Australijos, į Columbus, Ohio. Kelionė truko 55 valandas ir 17 minutų. Jie buvo ryžęsi skristi į Washingtoną, bet del gasolino stokos negalėjo rizikuoti. Po tų, kitas lėktuvas, keletu dienų vėliau, iš Hawaii salų nuskrido į Egiptą.

MĖSA IŠLAISVINTA NUO OPA

Prez. Truman gal but visai nežino ką daryti bunant šalies prezidentu. Jis buvo priverstas atmesti OPA kontrolę ant mėsos, bet kai praneša iš Washingtono, jis prie to buvo veik varu priverstas.

Jis taip įsivėlė nežinodamas ką daryti su Wallace, kuris jo administracijos pagrindus griovė, ir tik varu priverstas Wallace atstatė iš komercijos sekretoriaus.

Dabar Prez. Truman buvo aklai įsitikinęs kad OPA reikalinga ir iki paskutinos spyrėsi neprisileisti panaikinti OPA ant mėsos.

Kada jau matė kad žemė iš po jo kojų slysta, sutiko priimti kitų savo šalininkų patarimą. Truman visomis keturiomis stengėsi išgelbėti paskutinį sunykimui nusmerktą dalyką — OPA, išlikusį nuo New Dealerių.

Spalių 14 savo kalboje, kurioje paskelbė mėsos išlaisvinimą iš OPA, jis paminėjo kad buvo net tokių rimtų siulymų: pasinaudojant karo meto teise, eiti į ukes ir iš ten paimti gyvulius ir varyti į skerdyklas. Bet, sako, tas pasirodė nepraktiška, nes gyvuliai perdaug plačiai išmėtyti. Jis nepasakė kad reikėtų armijos tą darbą pravesti ir iš gyvulių augintojų pusės sutikti ginkluotą pasipriešinimą kuris butų panašus į revoliuciją.

Be mėsos, dar paminėjo vykdys daugelio kitų kainų paliuosavimą, tik paliks ilgeliau namų nuomas.

Šiuomi visa New Dealerių įvesta OPA mašina subraškėjo ir griuva. Jei Republikonai laimės didumą kongrese, reika tikėti visi OPA likučiai bus panaikinti nelaukiant Birželio 1947.

OPA armija visoje šalyje susideda iš apie 35,000 tarnautojų, kurie ir darė viską palaikyti OPA, kad jie galėtų savo darbus turėti.

JUGOSLAVAI IŠĖJO IŠ TAIKOS KONFERENCIJOS

Spalių 15, Paryžiaus taikos konferenciją boikotavę Jugoslavai iš posėdžio išėjo nelaukę oficialaus konferencijos uždarymo.

Jugoslavų delegacijos vadas pareiškė kad jie nepasirašys taikos su Italija jei nebus pakeista svarbiausi punktai kurie liečia Jugoslaviją, — mat, Jugoslavija turinti gauti Triesto uostą.

Molotovas prieš konferencijos uždarymą irgi prikaišiojo buk Amerika viena valdė visas konferencijos kalbas.

Byrnes į tai atsakė labai teisingai, "kai jokia viena šalis neturėjo jiegos laimėti karą, taip jokia viena šalis negali savintis teisės padiktuoti taiką".

AMERIKOS valdžia sako atmeta Rusijos reikalavimą prie Dardanelų, kurie priklauso Turkijai. Ar savo žodį išlaikys?

BYRNES, gryžęs iš Paryžiaus, darys šaliai pranešimą apie taikos konferencijos eigą penktadienio vakare, Spalių 18.

Ispanija bus priimta į U. N. Lake Success, N. Y. U. N. saugumo tarybos posėdyje buvo pasiulyta priimti Ispaniją į United Nations, kai Spalių '23 prasidės New Yorke tos organizacijos visuotinis posėdis. Tam priešinasi Gromyko ir trijų kitų šalių atstovai, bet 7 balsais prieš 4 nutarta nesipriešinti.

Jugoslavijoje bolševi k a i nuteisė Arkiv. Stepanic 16 metų sunkių darbų kalėjimu. Kiti 9 kunigai taipgi rasti kaltais.

Prez. Truman paskebė kad Britai patys sau vieni atominių bombų ir negali nieką užatakuoti.

PARTIZANAI KOVOJA

(Lietuvos Partizanų Radio Žinios)

Rugp. 19, 1946, Jonavoje musų daliniai sunaikino kompartiją, komjaunimą, milicijos dalinius ir liaudies teismą. Sunaikintas burliokynas—vietos sovhozas.

Obeliuose, Kėdainiuose, Utenoje ir Ukmergėje sunaikinti sovhozai ir apielinkėse esantieji naujakurių Rusų "kulturiniai" ukiai.

Rugp. 20. Ties Joniškiu smulkiems musų daliniams teko susidurti su liaudies milicijos daliniais-kelių apsauga. Paimta žymus grobis: 36 motorciklai su priekabomis, kulkosvaidžių-pistoletų, šaudmenų ir granatų.

Rugp. 21. Pažėriunai (Tauragės ap). sunaikinti visi Rusų naujokynai ir trys kolhozai.

Bajoruose susprogdinta: vojentorgas ir kinas. Pasinaudojant panika išvežta 18 sunkvežimių ir trys lengvos mašinos.

Klaipėdoje padegtas elevatorius (uosto) ir išsprogdinti du dokai.

Kaune, vietos kompartijos narių susirinkime, buvusiame Tilmanso salėje, išsprogdinant namus žuvo musų narsus partizanas viršila Antanas Saldukas.

Panemunėje ir Šančiuose išsprogdinant liaudies milicijos punktus, sukelta gaisrų.

Rugp. 22. Antazavės bažnytkaimyje sunaikinta išvažiuojamojo liaudies tribunolo sesija su visa apsauga ir išvaduota 18 partizanų kurie buvo teisiami. Paimtas belaisvėn NKVD pulkininkas prokuroras, prisipažino palaikąs kaltinimus išimtinai partizanų bylose, esąs atkeltas iš Lenkijos.

Rugp. 23. Ukrainiečių partizanų štabas praneša kad Gudijos kryptimi slenka stiprios "Con" dalinių jiegos. Manoma kad "istrebiteliams" ateis paspirtis iš Rusų gilumos į Lietuvą.

Užkaukazijoje, Kroatijoje ir Karpatų Rusijoje žymus partizanų veikimas. Del to nutraukti telefonų, gelžkelių, vandens ir sauskelių susisiekimai.

Lenkų partizanų štabas praneša kad Rugp. 21-22 sunaikinta "Con" dalinių virš 3000 vyrų.

Rugp. 24. Klovainiuose sunaikinta liaudies teismas ir liaudies milicija iš 26 vyrų.

Šiaulėnuose sunaikinta valsčiaus vykdomasis komitetas ir kompartijos bei komjaunimo namai, laike jų susirinkimo.

Rugp. 25. Plente tarp Bubių ir Šiaulių per tris minutas sunaikintas "Con" dalinys iš 250 vyrų. Musų nuostolių nėra. Grobis: 40 sunkvežimių, 1 lauko virtuvė, 1 sunkvežimis su maisto produktais, daug ginklų, šaudmenų ir įvairių granatų ir 1 radio siųstuvas-priimtuvas.

Rugp. 26. Korsakiškio miškuose sunaikintas "Con" dalinys iš 150 vyrų. Mes nuostolių neturime. Grobis: 7 sunkieji kulkosvaidžiai, 4 lengvi ir daug kulkosvaidžių-pistoletų ir šaudmenų.

(Bus daugiau)

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

PERSKAIČIAU Amerikoniškoje spaudoje tilpusį necenzuruotą aprašymą iš "raudonojo rojaus", kurį nauji viešpačiai per 29 metus laikė pridengę geležine uždanga.

Žurnalistas-redaktorius U. S. Farm žurnalo, John Strohm, pasiryžo pamatyti kas tikrai dedasi už tos geležinės uždangos milžiniškoje raudonojoje imperijoje. Per šešis mėnesius jis stengėsi Sovietų Ambasadoje gauti leidimą į Rusiją įvažiuoti, bet nieko nesulaukęs sako kabeliavo tiesiog Juozapui Maskvon, ir po 10 dienų jis buvo kelionėje.

John Strohm aplankė vakaru Rusijos kraštus: Baltgudiją, Ukrainą ir Kaukazo kurortą Sochi. Buvo Maskvoje, Kijeve, Minske, Stalingrade, lankė kolektyviškus ukius (kolhozus), viso padarydamas 4000 mylių kelionės.

Kiek laiko jis ten praleido to nepasako. Iš jo rašto, vienok, galima matyti kad jis po sovietų Rusiją, kaip Kun. Dr. Koncius vakarų Europoje Lietuvos reikalais, važinėjo meteoro greitumu, skrido lėktuvu.

JAM nesvarbu buvo, sako, ką Stalinas, Molotovas ar kiti sovietų didžiunai mano, bet ką Rusijos darbininkai, ukininkai (kolhoznikai ir sovhoznikai) ir kiti piliečiai kalba. Jis klausinėjo jų, atsakinėjo jiems į paklausimus, darė užrašus, ėmė jų nuotraukas, kurių parsivežė apie 1000, kurių gausiai tilpo eilėje Amerikos dienraščių, tą jo aprašymą talpinusių. Jis sakosi važinėjo ir visa tai darė liuosai be jokio palydovo, be cenzuros, be sekiojančių enkavedistų.

IŠTISAS jo aprašymas, kuris tilpo šešiose dienraščio laidose, nusako labai skurdų darbininkų ir kaimiečių gyvenimą. Iš aprašymo ir iš atvaizdų matyti dauguma jų gyvena primityviškai, samanotose kiaurais stogais bakužėse. Vyrai ir moterys basi dirba laukų darbus mums Lietuviams taip gerai žinomais senovės ukio įrankiais: arklu, dalgiu ir pjautuvu; javus kulia spragilais.

Kada jis sako paklausė kur jusų tie garsus ir gausingi traktoriai ir kombinatai apie kuriuos mes Amerikoje taip daug girdėjome ir skaitėme, mužikėliai ir komunistai jam atsakydavo esą Vokiečiai "visus juos" išsivežė....

MASKVOJE jo traukta fotografija parodo kaip prie cerkvės 80 ubagų susirinkę, rankas ištiesę prašo almužnų. Rašytojas patyrė kad Rusijoje žmonės yra labai dievobaimingi ir maldingi, girdi, cerkvės kurias jam teko lankyti, kimšte užsikimšę žmonėmis; kiti šimtai meldžiasi išlauko, nors ant sienų cerkvėse esančios iškabos sako, komunistišku nusprendimu, kad "religija yra nuodas žmonijai". Cerkvių sovietijoje, kaip rašytojas patyrė, dabar randasi 45,000.

Bendrai išrodo kad 1917 metų revoliucijas Rusijos gyventojų padėtį atvarė prie to paties taško nuo kurio pradėjo.

MINSKO miesto kaip ir nėra, rašo Strohm. Paliko tiktai valdžios naujai išstatytas 12 aukštų pastatas, kurio Vokiečiai traukdamiesi nesuspėjo susprogdinti. Iš lauko šį pastatą "puošia" milžiniško didumo visagalinčio Josifo Džugašvilio atvaizdas, kaip ir visur kitur. Mažiukai Lenino paveikslai kyšo kituose to pastato languose. Reiškia kad mokslinio komunizmo įsteigėjas likos tik liliputas prieš praktiškos vergijos vykdytoją. Minsko miesto parodo kaip viena krautuvė pripildyta UNRRA prekėmis, kurių pasipirkti reikia turėti "ration" knygutę, kaip karo metu pas mus Amerikoje.

Namuose pas gyventojus kur rašytojas gavo progą aplankyti, visur pastebėjo kambariuose kampe pakabintas senas Rusų šventas "ikonas", Stalino ir Lenino paveikslus, prie kurių žmonės kasdien meldžiasi, kaip mums žinomais Rusijos carų viešpatavimo laikais.

Stalingrade griuvėsius valo moterys. Stebėtis reikia kad visur kur tik rašytojas lankėsi atrado daugumoje moteris dirbant pačius sunkiausius darbus. Rusai tam rašytojui pasakojo kad jie dabar gyvena socializmo laikotarpį, o su pagalba 5-metinių planų, jie dasigyvens prie tikrojo komunizmo gadynės.

Dominikonų Ordino Generolas Kun. Emanuel Suarez iš Ispanijos, bažnytinių teisių profesorius, naujai išrinktas Dominikonų ordino vadu, čia parodoma laiko jo atsilankymo pas popiežių.

Iš visko atrodo kad jie nei vieno nei kito neturi ir neturės, o tik sunkų darbą ir varginga gyvenimo naštą sužiniai velka, tikėdami iliuzijoms kuriomis Kremliaus viešpačiai juos prievarta maitina.

Z. Jankauskas.

KRATYKIMES KOMUNIZMO

Per pastarus kelis metus apspito musų naująją tėvynę Ameriką Kremliaus visokio gabumo ir šlykštumo komunistai. Jie veikė ir veikia per organizacijas, masinius susirinkimus, spaudą ir radio. Verčia pagrindus Amerikos laisvės. Jų tikslas yra įgyvendinti čia sovietizmą su visu jo skurdu ir diktatorišku žiaurumu.

Kaip žinome, komunistai sulindo, prigijo ir bujoja Demokratų partijoje, net ir Demokratams dabar jau ankšta pasidarė. Republikonų partija komunistų neįsileidžia, todel jie ir šėlsta prieš Republikonų partijos vadus ir jos kandidatus.

Lietuviai, Amerikos piliečiai matydami tokią didelę zalą daromą musų antrajai tėvynei Amerikai, neturime tylėti bet prie dabartinės progos padėkime nusikratyti žiaurų komunizmą kimbantį į šią salį; per rinkimus Lapkričio 5 d. balsuokime vien už Republikonų partijos kandidatus, Lietuviams draugingus asmenis. **F. P.**

PITTSBURGH

$500,000 DOVANA KOLEGIJAI

Sena, 76 metus gyvuojanti Pittsburghe, Pennsylvania College for Women, šiomis dienomis gavo pusę milijono dolarių palikimą, didžiausį paskirą palikimą savo istorijoje.

Tą mokyklą lanko 500 studenčių.

SULYG 1940 metų cenzo, Pennsylvanijoje turėta 169,027 paskirų ukių, iš kurių 1213 buvo mažesnės negu po tris akrus. Vidutiniai visų farmų dydis buvo 86 akrai.

Detroit, Mich., Naujienos

CIO PIRMININKAS MURRAY ATSISTATYDINSIĄS

Pranešimai sako kad dabartinis CIO pirmininkas Philip Murray pasiryžęs rezignuoti iš CIO vadovybės ir likti tik savo vadovaujamos United Steelworkers plieno darbininkų unijos. Tada, Murray sako, jis busiąs laisvas pasisakyti apie komunistus.

Tai tikro seno ištižėlio kalba. Jis išlaikė plieno darbininkų uniją nuo patekimo komunistų vadovybėn, bet CIO organizacijoje, kurią sudaro daugelis paskirų unijų, nesutinkančių su kita tokia organizacija, Amerikos Darbo Federacija, jis nepajiegė išlaikyti nuo komunistų įsigalėjimo.

Murray nieko nedaro ir nesiima sutvarkyti komunistų sauvalės eilėje CIO unijų, kurie CIO vardu veda savo akciją prieš visos šalies interesus.

Kuriose unijose buvo padėta pastangų atsikratyti komunistų, ten dalinai su Murray parama komunistai vėl pasiliko vadovybėje.

Amerikonų aklumas ir nesupratimas kas yra komunizmas yra jų pačių kabinimas sau virvės ant kaklo.

AMERIKOS LEGIONO NAUJAS VADAS

Ką tik pasibaigusioje Amerikos Legiono konferencijoje San Francisco, Calif., legiono vadu sekančiam metui išrinktas Pulkininkas Paul H. Griffith, iš Uniontown, Pa. Naujasis komandierius yra veteranas I ir II pasaulinių karų. Jis yra patarėju visuomeninių santikių taryboje Washington, D. C., ir taipgi prezidentas vienos laivyno korporacijos. Taip kaip ir jo pirmtakunas, buvęs komandierius John Steele, Com. Griffith yra komunizmo priešas. Kadangi Amerikos Legionas turi virš 4 milijonų narių ir su naujais veteranais greitai gali siekti apie 6 milijonus narių tai Pulk. Griffith vadovybė turės lemiamos reikšmės ir įtakos į Amerikos ir pasaulinį gyvenimą.

Šioje Amerikos Legiono konferencijoje, J. Edgar Hoover, slaptos tarnybos (FBI) vadas, pasakė legionieriams žymią savo kalbą, ragindamas Legioną išeiti kovon prieš komunistus, persergėdamas į kokį pavojų komunizmas išstato Ameriką.

Atrodo kad Amerikos Legiono vadovybėje buvę kariai mokės kovoti ir apsaugoti savo kraštą nuo Maskvos agentų pasikėsinimo įvykdyti čia banditišką raudonąją tvarką.

L. B.

Skelbimai Dirvoje

Turėdami parduoti ar išnuomoti namą, kambarį, ar parduoti kokius daiktus kuriuos kiti gali sunaudoti, pasiskelbkite Dirvoje. Skelbimus atneškite gatavai parašę. Priimami iki pietų trečiadieniais.

TAI LAŠINIŲ! Šiais mėsos trukumo laikais, šie gerai nupenėti paršai tikrai ištraukia seiles mėsos mėgėjams. Vaizde parodoma Leo Hulbey, iš Chatsworth, Ill., kuris jaunų ukininkų ukio produktų parodoje Chicagoje išstatė šiuos savo nušertus paršiukus ir gavo už tai pirmą dovaną.

JONO VALIUKO DUKTĖ IŠTEKĖJO

Spalių 12 moterystės sakramentu surišta Genovaitė Elzbieta Valiukytė, musų žymaus dainininko Jono Valiuko duktė, su Antanu Jonu Kavalesky. Moterystės sakramentus suteikė Kun. I. Boreišis, Šv. Antano parapijos klebonas, 9:00 v. ryte per mišias. Jaunieji turėjo 6 pamerges ir 6 pabrolius, garbės pamergę ir mažytę mergytę. Nuotaka puikioje vestuvių suknioje gražiai atrodė, o įspudinga buvo kad jaunosios tėvelis, Jonas Valukas, giedojo per vestuvių mišias "Ave Maria" ir kitas giesmes. Tai retenybė. Nuotakos ir jaunojo mamytės dėvėjo juodas ilgas aksomines sukneles.

Vakare 6 val., prasidėjo vestuvių puota, buvusioje Lietuvių salėje. Dalyvavo apie pustrečio šimto svečių. Svečiai buvo nuoširdžiai vaišinami, o jaunimui buvo galima ir gerai pasišokti, nes viršutinėje salėje griežė Kęstučio Ambrose orkestra. Tėvai Valiukai ypač buvo linksmi, nes paskutinę savo dukrelę išleido už Lietuvio. Valiukai, kaip dideli Lietuviai patriotai, džiaugiasi kad jų abi dukrelės ištekėjo už Lietuvių vyrų, ir sunus, buvęs karo leitenantas, vedė Lietuvaitę, Marytę Petrokaitę.

Tėvai Valiukai paeina iš Aukštosios Panemunės. Prieš I Pasaulinį Karą, jie buvo jau susituokę, ir Jonas buvo pašauktas į Rusų kariuomenę. Nenorėdamas Rusui tarnauti skubiai pasišalino į Kanadą, o vėliau atvyko į Ameriką. Čia Detroite jis Lietuviams žinomas kaip dainininkas, solistas, ir šiaip nuoširdus žmogus, ne vienpusiškas ir nepolitikierius. Poni Valiukienė yra gera šeimininkė, gera motina, šeimos auklėtoja. Kai jos dukrytės baltaplaukės buvo mažutės mama Valiukienė joms siuvo sukneles, pynė kaseles ir nuolatos kalbėdavo apie Lietuvą, apie Kauną, Panemunę ir Nemuno gražybę vasaros metu.

Valiukienės tėvas anais laikais jau buvo susipratęs Lietuvis patriotas ir turėjo susikirtimų su Rusų žandarais, bet vis iš jų sugebėdavo išsisukti. Aišku, šiomis dienomis Lietuvoje žmoniškumas visiškai pamintas ir bolševikai nusistatę Lietuvių tautą išnaikinti, jokiais gudrumais žmogus negali iš NKVD išsisukt, kaltas ar nekaltas vistiek esi kaltas ir baudžiamas.

Valiukai, ragavę Rusų caro ragaišio, ir savu kailiu nukentėję, ir dabar nemėgsta svetimų okupantų ir net savo vaikus išmokino ne tik Lietuviškai kalbėti bet ir Lietuviškai jausti.

LANKĖSI DIRVOS REDAKTORIUS

Pereitos savaitės pabaigoje Detroite lankėsi Dirvos redaktorius K. S. Karpius. Savo atsilankymu jis iš musu tarpo paviliojo nesenai iš Europos atvykusį inžinierių ir laikraštininką, Martyną Laurinavičių.

Nors mums gaila naująjį Lietuvį išleisti iš savo miesto, bet neabejojame kad jam Clevelande, dirbant prie savos spaudos, bus ramiau ir geriau, o Lietuvių tautai iš to bus didesnė nauda. Good Luck, Martynai.

APLEIDO DETROITĄ

Žinomi musų biznieriai, buvę teatrų savininkai ir veikėjai, Viktoras ir Margareta Petrikai išvyko į Kaliforniją. Kuriam laikui apsistos San Diego mieste, gi vėliau vyks apsigyventi apie Los Angeles.

Viktoras Petrikas pirm išvykimo aplankė savo draugus ir bendradarbius, pasakyti sudiev. Daug laimės Petrikams!

M. Sims.

KAZYS AUGAITIS ieško savo seserį, Anelę Kvietkauskienę (Augaitytę), iš Tauragės val., Kairių k., Pajurio par. Amerikoje apsivedė, gyvena Pittsburghe.

Taipgi ieško tetą Veroniką Austynaitę, iš Molynų k., Tauragės ap., Pajurio par. Amerikoje ištekėjo, po vyru pavardė nežinoma. Gyvena Philadelphijoje. Kreipkitės:

Adele Augaitis
873 N. 26th St. Phila., 30. Pa.

IŠTEISINTA. Constance Drexel, 51 m., buvus nepersenai Amerikos valdžios apkalbtinta kaip išdavikė už jos radio propagandą nazių naudai, dabar tapo išteisinta. Ji tik ką sugryžo iš Europos į U. S.

AUTOMOBILIŲ GAMYBA

Detroito automobilių industrijoje pastaru laiku dirba rekordinis skaičius darbininkų — 669,000, kuriems savaitinių algų išmokama $36,000,000, kas reiškia daugiau negu uždirbdavo Sausio mėnesį 1941 metais.

Tačiau ta industrija, varginama darbininkų nerimavimų, darbingumas trukdosi, ir per šių metų pirmą pusmetį pagamino mažiau negu pusę automobilių, trokų ir busų negu pagaminta tuo pačiu laikotarpiu 1941 metais.

Šymet iki Rugsėjo 1 d. pagaminta tik 1,621,816 automobiliai, trokai ir busai, gi 1941 metais per tiek pat laiko buvo pagaminta 3,587,745.

Taigi, netvarka ir tąsynė sutramdė šalyje darbus ir biznį automobilių srityje labai nuostolingai.

ANSONIA, CONN.

KAREIVIŲ IR KARIŲ MOTINŲ PAGERBIMAS

Sekmadienį, Spalių 20, Lietuvių Kareivių Motinų Klubas rengia iškilmingą vakarienę ir šokius, priėmimui gryžusius iš tarnybos Lietuvius kareivius. Užkviečiami ir kitataučiai kareiviai kurie yra vedę su Lietuvaitėmis. Visiems kariams tikietai bus duodami nemokomai.

Lietuvių jaunimas turi įsitėmyti kad tą puotą jiems rengia jų pačių motinos jų pagerbimui ir todel privalo pasinaudoti šia pagarba kokia jiems parodoma. Neviena motina apsiverks iš džiaugsmo kada pamatys savo vaikus sėdinčius prie papuošto gėlėmis stalo, su užrašu "Welcome Home".

Taipgi kviečiami vietiniai ir kitų kolonijų Lietuviai dalyvauti, nes musų pareiga yra pagerbti tuos kurie už mus kariavo ir laimingai sugryžo. Jie statė savo gyvybę kovodami už musų gerovę. Vakarienėje bus gražus programas, kalbės vietinis klebonas Kun. V. Karkauskas, ir miesto mayoras Thomas Nelligan.

Rengimo komisija: O. Čeplinskienė, M. Balkuvienė, ir M. Razevičienė nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti.

LIETUVIAI GERAI PASIRODĖ

Noriu priminti kad Ansonijos Lietuviai gražiai pasirodė Rugsėjo 14 d. surengtame miesto parade kareivių pagerbimui. Lietuviai turėjo savo atskirą Lietuvių beną ir dėvėjo savo Armijos ir Navy uniformas. Prie to buvo parengti įspudingi fliotai tam paradui: pirmas, Pavergta Lietuva reikalauja laisvės; antras, Karių Motinų Klubo narės pasipuošę tautiškais rubais, ir gėlėmis bei Lietuvos vėliavos spalvų kaspinais. Trečias buvo "Welcome Home". Karių motinų dalyvavimas darė gražų įspudį, girdėti buvo iš publikos daug rankų plojimų.

Šiame rengime daug pasidarbavo M. Balkuvienė, V. Višniauskas ir O. Čeplinskienė.

O. Čeplinskienė.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MIRĖ 16,100 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame nr. paduodamais mirusių vardais, mirusių Lietuvių skaičius, skelbiamų Dirvoje nuo Vasario mėnesio 1937 metų pasiekė jau 16,000.

MILTENIS Augustas, 61 metų amž., mirė Rugs. 23, Clevelande. (Iš Ukmergės). Amerikoje išgyveno 35 metus.

KRUŽINSKAS Jonas, 23 metų, mirė Rugs. 5, Philadelphia, Pa.

PAULEKA Adomas, 78 metų, mirė Rugs. 11, Pittsburgh, Pa.

DAVIDAUSKAS Jonas, pusamžis, mirė Rugs. 17, Chicagoj. (Šiaulių aps. Klovainių par. Lapuškių k.)

GODAS Stasys, pusamžis, mirė Rugs. 17, Chicagoj. Amerikoje išgyveno 35 metus.

CRAIG Bernice (Janulaitė), 36 m., mirė Rugs. 17, Chicagoj. kur buvo ir gimus.

SENUTIENĖ Antanina, 58 m., mirė Rugsėjo 11, Wilkes-Barre, Pa.

BUGDŽIUNAS Jonas, mirė 13 Rugsėjo, Plymouth, Pa.

BUKANTIENĖ Jieva, senyvo amžiaus, mirė Rugsėjo mėn., Mahanoy City, Pa.

JURKONIS Vincas, mirė Rugsėjo mėn., Shenandoah, Pa.

BALECKIS Juozas, mirė Rugs. mėn., Girardville, Pa.

RENAVIČIENĖ Juzė, senyvo amžiaus, mirė Rugsėjo mėn., New Philadelphia, Pa.

KASIULEVIČIENĖ (vardas nepažymėta), mirė Rugsėjo m. Marlin, Pa.

KVEDARAVIČIUS Antanas J. 57 metų, mirė Liepos 20 d., DuBois, Pa.

SCHULTZ Juozas, 56 m., mirė Rugs. 19, Chicagoj. (Kėdainių ap. Krakių par. Užvarčių k.) Amerikoje išgyveno 37 metus.

ŠIMONELIS Povilas, pusamžis, mirė Rugsėjo 18, Chicagoje. (Švenčionių par. Guntaunikų k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

JOZUKEVIČIENĖ Ona (Kašetaitė), mirė Rugs. 10, Hudson, Mass. Amerikoje išgyveno 45 metus.

REINYS Antanas, 40 metų, mirė Rugs. 11, Maspeth, N. Y.

VALIUŠIS Motiejus, 77 metų, mirė Rugs. 25, Dayton, Ohio. Čia liko jo žmona, Petronėlė, sunus, duktė, ir brolis Mykolas Chicagoj. Palaidotas Kalvarijos kapinėse. (Lygumų par. Šiaulių ap.) Daytone išgyveno 45 metus.

Jo Rekordas Užtarnauja Jusų Balso

IŠRINKIT

JUDGE JOSEPH H. SILBERT

TO

COMMON PLEAS COURT

Užgirtas per the Cuyahoga Bar Association judicial balsavimą. Remiamas Darbo Organizacijų. Jo daugelio metų tarnavimas teisėjo vietoje užtarnauja išrinkimą Judge Joseph H. Silbert į Court of Common Pleas terminui kuris prasideda Sausio 3, 1947.

ATLYGINKIT UŽ IŠTIKIMĄ TARNAVIMĄ

IŠRINKIT VĖL

JUDGE

FRANK S.

DAY

Common Pleas Court

TEISINGAS — NEPRIKLAUSOMAS — TINKAMAS

X | FRANK S. DAY

VIENODAS TEISINGUMAS VISIEMS

IŠRINKIT VĖL

JUDGE

FREDERICK P.

WALTHER

Common Pleas Court

VIRŠ 25 METŲ PATYRIMO, TEISINGAS, TINKAMAS

X | FREDERICK P. WALTHER

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER ŠERMENIS—

6202 Superior Ave. HEnderson 9292

P J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuoee, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega musų širdyse — —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Didelis Darbas Washingtone

Republikonų Partijos Vadai Pažadėjo Remti Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymą

Kaip matote šiame Dirvos numeryje pirmame puslapyje pranešimą iš Washingtono, kurį patiekia LVS centro pirmininkas P. J. Žiuris, Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Misijos vadai padarė naują didelį žygį jieškant Lietuvos išlaisvinimui kelių. Tai yra vienas iš tų žygių kuriuos per vasarą musų vadai ruošė, kuriems padėjo daug pastangų, bet nebuvo galimybių apie tai paskelbti iki tas žygis neįvyko.

Šis žygis yra toks didelis ar net didesnis kaip buvo Amerikos Lietuvių delegacijos atsilankymas pas Prez. Rooseveltą Spalių 15, 1940 metais, šeši metai atgal; kaip surengimas dviejų Misijos suvažiavimų Washingtone, kur patiems Kongreso nariams perstatyta Lietuvos byla ir padaryta Lietuvos bylai daug draugų; toks kaip A. L. Misijos ir L. V. Sąjungos delegatų vykimas į San Rrancisco konferenciją 1945 metų pavasarį.

DIDŽIAUSIAS AKMUO VERČIAMAS

LVS ir ALM vadovybės nepraeina nei vieno akmens nepajudinę savo sunkiame kelyje jieškant Lietuvių tautai nepriklausomybės ir laisvės.

Jeigu per vasarą LVS nariai pasigedo ką LVS-ALM vadovybės dirba, ko nebuvo galima skelbti, dabar tą pilnai sužino.

Dabar vėl tik reikia stoti į talką savo vadovybei ir dirbti sulyg jos nurodymų.

Dabar musų vadovai pajudino patį didžiausį akmenį — tą akmenį kuris gali apversti šalies valdžią iš Demokratiškos į Republikonišką; iš tuščiais pažadais raminusią mažas tautas ir apgavusią, į naują, pasiryžusią apginti Amerikos garbę ir prestyžą ir apsisprendusią įvykdyti Atlanto Čarterio principus, kuriuos dabartinės administracijos vadai skelbė, bet neišpildė.

Jei Amerika dėjo šimtus bilijonų dolarių karui laimėti, jei guldė galvas šimtų tukstančių savo jaunimo, jei pajungė visą šalį, karui laimėti, privalo įvykdyti savo skelbtus karo principus, nes jei to nedarys tokia šalis neturi garbės, neturi jiegos savo žodį išlaikyti, ir likus kitų pastumdėliu yra nulemta sužlugti.

Tam pakeisti reikalinga kitų vadų, kitų vykdytojų, kitų darbininkų.

Su tais kitais musų LVS ir ALM vadovybės ir stojo dirbti.

PRITARIA IR KITI

Šis žygis — tas naujo didelio akmens vertimas kelyje į kovų už Lietuvos nepriklausomybę yra toks svarbus ir reikšmingas kad, kaip iš pirmesnių pranešimų matėte, Washingtone dalyvavo ne vien LVS-ALM vadai, bet žymus atstovai nuo kitų musų Lietuviškų organizacijų.

Taip kaip 1940 metais delegacijoje pas Prez. Rooseveltą dalyvavo visų Lietuviškų srovių atstovai (komunistai neskaitomi Lietuviais), taip dabar pas didžiuosius Republikonų partijos vadus lankėsi visų Amerikos Lietuvių grupių atstovai, nes be ALM-LVS vadų dalyvavo ir Kun. Balkunas, ir Wm. Kvietka, ir Adv. Wm. F. Laukaitis ir Dr. M. J. Vinikas.

Nėra abejonės, bent kokią rimtą Lietuvių delegaciją priims ir naujo Kongreso Republikonų didumos vadovybė, ir, jei dabar butų renkama prezidentas, Republikonų prezidentas laimėjęs rinkimus prisiimtų Amerikos Lietuvių delegaciją.

Demokratų partijos prezidentas ir jo valstybės sekretorius atsisakė priimti ir LVS-ALM ir ALT delegacijas.

Reiškia, GANA TŲ KURIE SU MUMIS NESIKAISTO — LAIKAS DARYTI PAMAINĄ!

LAIKAS SUBRUSTI!

LVS skyriai kurie per vasarą po seimo aprimo veikę, šiuomi raginami panaujint savo gyvumą dirbant Lietuvių visuomenėje už naujus žmones į Kongresą — tai bus musų didelis prisidėjimas prie išnaujo išjudinimo Lietuvos bylos.

Tie kurie užmarino ją, o mus tik ramino kad jie Lietuvos sovietams "dar nepripažinę",— nors jau atidavę musų tautą bolševikų iššudymui, — turi trauktis šalin, o jų vietoje rinkime naujus, kurie nėra supančioti jokiais slaptais prižadais ir gali drąsiai ir atvirai stoti už Amerikos karo principų įgyvendinimą.

Tik retkarčiais padaryti pasipriešinimai sovietams iš Amerikos atstovų pusės Paryžiuje parodė kaip visa Amerikos visuomenė, spauda ir radio komentatoriai pageidauja kad Amerika gintų savo principus, bet dabartiniai valdžios vadai nesugeba nieko padaryti, o tik pildo seniau padarytus savo slaptus prižadus bolševikams, kurie klastingai juos iš jų išgavo.

Dabar pasidarbavę ir padarę reikalingą permainą gausime didesnio užtikrinimo savo kovų pastangoms.

$300 LVS AKCIJAI IŠ WATERBURY, Conn.

Petras Steponavičius, iš Waterbury, Conn., prisiuntė Lietuvos laisvinimo reikalams Waterburio LVS skyriaus piknikò pelno $300.00

Petras Steponavičius išsirašė sau knygą "L. T. P." 3.00

W. Sharkus, Montello, Mass., 'Baltic Review" 5.00

"L. U. S. and H." 1.00

IŠ BALTIMORE, MD.

V. Lietuvnikas, LVS 4-to sk. sekretorius, prisiuntė duokles šių LVS narių:

Vincas Pledas	6.00
Jonas Galinaitis	2.00
Adelė Buchienė	2.00
Adv. Nadas Rastenis	2.00

TĖMYKIT ŠĮ SVARBŲ SKELBIMĄ

Šiame pusl. telpantis CARE skelbimas užima vietą tąsos "Lietuva Tironų Pančiuose", tas veikalas vėl tilps kitame numeryje.

Šia proga primename Amerikos Lietuviams pasinaudoti patogumu kokį CARE teikia pasiuntimui maisto jusų giminėms pabėgėliams iš Lietuvos.

Kaina numažinta nuo $15 iki $10. Už tą $10 jusų nurodytu adresu nueis visas tas maisto siuntinys kokis čia minimas.

Pagelbėti jums greit pasiųst daugiau maisto giminėms ir draugams Europoj ...

GARSUSIS CARE MAISTO PAKAS

Pirmiau $15, DABAR TIK

$10*

DELIVERED IN EUROPE

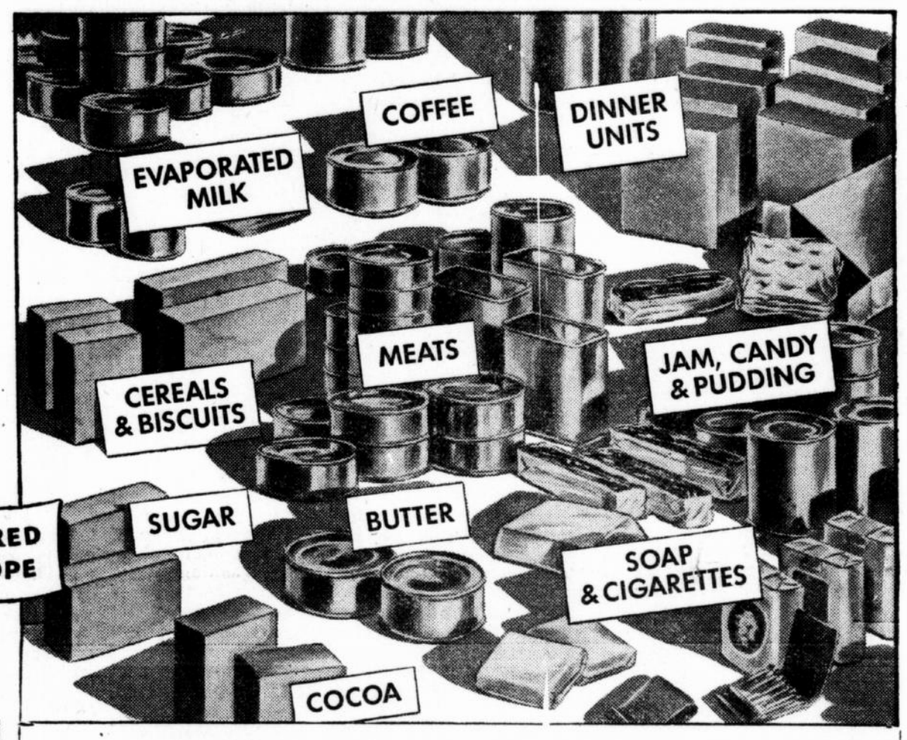

Didelis 1/3 kainos numušimas dabar palengvina jums tuoj pasiųsti šį BE-PELNO, VALDŽIOS UŽGIRTA maisto bargeną mylimiesiems Europoj!

Štai ką CARE siuntinys jiems atneša!

Mėsa, jos šutena ir mišiniai	9.8 svar. grynai	Daržovės	2.3 svar. grynai
Grudiniai valgiai ir džiuviniai	6.5 svar. grynai	Kakao, kava ir gėrimų milt.	1.1 svar. grynai
Cukrus ir saldainiai	3.9 svar. grynai	Išgarintas pienas	0.8 svar. grynai
Vaisių košė ir pudingas	3.6 svar. grynai	Konservuotas sviestas	0.5 svar. grynai

Ir kiti butini reikmenys—DAR ir cigaretai, muilas ir tt.

Pristatymas Užtikrintas arba pinigai jums atgal!

***Taip kad jųs ir kiti Amerikiečiai galėtumėte tuojau pasiųsti daugiau ir geresnio maisto žmonėms Europoje, CARE, pagal sąlygas pertaisytos sutarties su Karinio Turto Administracija ir del nupigintų pergabenimo ir pristatymo lėšų, dabar pateikia šiuos 29 svarų balansuoto maisto siuntinius sensacingai žema $10 kaina, kuri galioja nuo Spalių 1 d. Didžiausias Amerikos maisto bargenas Europai!**

Nusiųskite savo giminėms arba draugams Europoje tiek daug už taip mažai! Vartokite CARE planą suteikti jiems ekstra maisto. Dabar tuoj yra taip butinai reikalinga padėti papildyti jų menką minimum mitybą šiais gardžiais, maistingais valgiais. Jeigu jųs neturite giminių nei draugų užsienyje tai galite pažymėti ligoninę, našlaičių prieglaudą, mokyklą ar jusų užsiėmimo žmonių grupę.... bent kurioje iš 11 šalių. Arba pavesti bent kurios parinks vieną ar kitą vargingą kokiai iš 25 CARE's dalyvių-įstaigų, šeimą ir pristatys jai jusų siuntinį.

SIŲSKIT MAISTĄ Į ŠIAS ŠALIS

Austria — Belgium — Czechoslovakia — Finland — France — Greece — The Netherlands — Italy — Norway — Poland — Germany (U. S., Prancuzų ir Anglų zonas ir į visą Berlyną).

Jokis kitas maisto siuntinys nesuteikia visų šių išimtinų CARE gerumų!

Vienintėlis pakas pristatas tiek daug maisto į Europą tiktai už $10. Didžiuliame 49 svarų CARE siuntinyje yra 25 svarai gryno sveiko, maistingo valgio... IR DAR muilo, cigaretų, druskos ir kitų naudingų dalykų. Suteikia 4-rių šeimai po ekstra pavalgį kasdien per 2 savaites. **Ir jis duodamas be pelno.**

Pristatymas Užtikrintas arba pinigai grąžinami. Jųs gaunate 2 kvitas: vieną už jusų čekį ar money orderį; kitą, pristačius, nuo priimančio siuntinį asmens.

Jusų maisto užsakymas yra oro paštu persiunčiamas tiesiog į sandėlius Europoje. Nėra jokio gaišavimo. Jokių ceremonijų. Jokių muitinių inspekcijų. Nėra taksų nei muitų.

Greitas pristatymas jusų giminėms ir draugams iš maisto sandėlių esamų 11 šalių Europoje. Šis siuntinys neatima Europiečiams jokių racionavimo punktų!

Apsaugotas jums stipriais, nepermerkiamais, nepraimamais pakais. Aukštos rušies maistas supakuotas pagal griežtus U. S. armijos patvarkymus.

CARE yra valdžios užgirta—be-pelno organizacija 25 Amerikinių labdarybės, darbininkiškų, kooperatyvių ir religinių įstaigų, užsiimančių pašalpomis užsieniuose. Ugirta Valstybės Departmento, Agrikulturos Departmento ir Prezidento Karinių Pašalpų Kontrolės Tarybos.

Kaip CARE Pristatymo Planas Veikia

Visi pristatymai yra greitai įvykdomi iš sandėlių, kurie nuolat papildomi, kai jusų užsakymai išsiunčiami. Visas darbas atliekamas tiesioginėje priežiuroje specialaus CARE atstovo.

Tik Padarykite Šiuos Tris Žingsnius!

1. **Panaudokite kuponą apačioje** arba paprašykite CARE Maisto Pako Orderio savo banke, darbo unijoje, kooperatyve, arba religinėje ar labdaringoje dalyvaujančioje įstaigoje.
2. **Įrašykite savo vardą** ir adresą ir vardą ir adresą giminės ar draugo kurį jųs norite pašelpti.
3. **Paštu pasiųskite čekiu** ar money orderiu $10 į CARE, 50 Broad St., New York 4, N. Y. Kuomet jusų užsakymas gaunamas, jis oro paštu pasiunčiamas į Europą, kur Amerikiečiai CARE's atstovai pasirupina greitu siuntinio pristatymu.

Jusų užsakymas yra oru persiunčiamas į Europą, kur Amerikiečiai CARE atstovai parupina greitu užsakymo pristatymu.

CARE

COOPERATIVE FOR AMERICAN REMITTANCES TO EUROPE, INC.
(A Non-Profit Organization)
Donald M. Nelson, Honorary President
Murray D. Lincoln, President
Lt. General William N. Haskell, Executive Director
E. G. Burland, Deputy Executive Director

50 BROAD STREET, NEW YORK 4, N. Y.

PARTICIPATING AGENCIES

American Christian Committee for Refugees, Inc.; American Friends Service Committee; American Jewish Joint Distribution Committee, Inc.; American Relief for Czechoslovakia, Inc.; American Aid for France, Inc.; American Relief for Norway, Inc.; American Relief for Poland, Inc.; Church World Service; Committee on Christian Science Wartime Activities of The Mother Church; Congregational Christian Service Committee; Cooperative League of the U.S.A.; Greek War Relief Association, Inc.; International Rescue and Relief Committee, Inc.; Labor League for Human Rights, AFL; Mennonite Central Committee; National CIO Community Services Committee; Paderewski Testimonial Fund, Inc.; Save the Children Federation, Inc., Tolstoy Foundation, Inc.; United Ukrainian American Relief Committee; Unitarian Service Committee; United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.; United Yugoslav Relief Fund of America; War Relief Services—National Catholic Welfare Conference; YWCA-World Emergency and War Victims Fund.

CARE, 50 Broad Street, New York 4, N. Y. 821

Čia įdėta ☐ čekis ar ☐ money order $..... už kuriuos malonėkite pristatyti..... CARE Maisto Paką (-kus po $10 už kiekvieną.

Siuntėjo vardas ir adresas druku)	Kam pristatyti maistą druku)
Vardas	Vardas
Gatvė ir numeris	Gatvė ir numeris
Miestas	Miestas
Valstija	Šalis

Siuntėjo parašas — Metai ir mėn. diena

Jeigu jųs neturite giminių ar draugų užsienyje tai pažymėkite įstaigą arba grupę arba nurodykite bent kurią CARE's dalyvę-įstaigą, kad ji parinktų vargingą šeimą.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LIETUVOS TARYBINĖS RESPUBLIKOS 'PREZIDENTO' JUSTO PALECKIO RAŠTAS

Įprastas tonas

SPALIŲ 11 d. Laisvė įdėjo ilgoką Justo Paleckio straipsnį ar kalbą, minančią Lietuvos liaudies "laimėjimus" paskutinių šešerių metų bėgyje. Kaip komunistų propagandai įprasta, toje kalboje ar rašte nupasakojama kaip baisiai Lietuvoje liaudis buvo klerikalų, buožių ir Smetonos išnaudojama ir kaip galų gale ji, raudonosios armijos pagalba, buvo iš to "šlykštaus jungo" išvaduota. Susidėjus su Sovietų Rusija, girdi, Lietuva atgavus Vilnių ir Klaipėdą, ir dabar, galingos Lenino-Stalino vėliavos įkvepiama, su pasitikėjimu žygiuoja į naujus laimėjimus.

Lietuvos rusinimas

Kokie buvo tie Lietuvių liaudies "laimėjimai", Lietuvą prijungus prie Sovietų Sąjungos, visiems yra gerai žinoma. Lietuvių komunistų Lietuvoje buvo tiek mąža kad jų neužteko net pačioms aukščiausioms administracijos vietoms užpildyti. Todel jau pirmomis okupacijos dienomis gausus komunistinis Lietuvos valdymo aparatas buvo atgabentas iš Rusijos. Greta kelių raudonosios armijos divizijų Lietuvą užpludo tukstančiai specialiai išmokytų Rusiškų šnipų ir kankintojų (NKVD, NKGB ir kit.). Greta to, Lietuvos gyventojai iš Lietuvos buvo pradėti vežti į Rusiją, o iš Rusijos į Lietuvą buvo pradėti gabenti Rusai.

Tokiu budu, greta didžiausio teroro ir žiauriausių persekiojimų, Lietuvos liaudis jau pirmais okupacijos metais susilaukė didžiulės dovanos: kelių šimtų tukstančių Rusų Lietuvos žemėje. Ne tik į visas mokyklas, į radio ir spauda buvo įvesta Rusų kalba, ne tik visi svarbesnieji Tarybinės Lietuvos raštai buvo rašomi Rusiškai, bet ir pati Lietuvos žemė kaip grybais buvo apsėta Rusais. Aiškus Stalino tikslas: **kelių ar keliolikos metų bėgyje Lietuva padaryti Rusų žeme. Lietuvos tarybinė valdžia iš Sovietu Sąjungos gavo mažiau negu "buožių ir klerikalų" valdžia.**

Kada Justas Paleckis paminėjo kad Lietuva iš Sovietų Sąjungos malonės atgavo Vilnių ir Klaipėdą, jis sąmoningai nutylėjo kad Lietuva šį kartą negavo tų Lietuviškų žemių kurias 1920 metais Lietuvai **laisvu noru** buvo grąžinus Lenino ir to paties Stalino vadovaujama ta pati Sovietų Sąjunga. Taigi išeina kad "klerikalų ir buožių" valdžia, kurią Justas Paleckis taip smarkiai plusta vis delto Lietuvių tautai iš Sovietų Sąjungos buvo išgavus daugiau negu jo vadovaujama Tarybinės Lietuvos valdžia.

Ta "klerikalų ir buožių" valdžia iš Sovietų Sąjungos buvo atgavus beveik visą pietų ir rytų Lietuvą su Gardinu ir Lyda, o Paleckio "vadovaujama" Lietuva iš Sovietų Sąjungos negavo nei Gardino, nei Lydos, nei didelės rytų Lietuvos dalies. Taig užuot ištaisius Lietuvos ribas, užuot nors teoretiškai Lietuvių tautai sugrąžinus tas žemes kurios istorijos bėgyje iš Lietuvos buvo jos priešų pagrobtos, Lietuvos komunistinė vyriausybė vergiškai nusilenkė isakymui iš Maskvos ir tarniškų klusnumu atsisakė Lietuvių tautai priklausančių žemių.

Tilžę, Įsrutę ir Karaliaučiaus apielinkes pasiėmė Rusai

KIEK tai liečia Klaipėdą tai ji buvo Stalino prie Tarybinės Lietuvos prijungta, bet ir čia vėl Lietuva negavo nei Lietuviškos Tilžės, nei grynai Lietuviškų Įsrutės ir Karaliaučiaus apielinkių. Kaip tenka nugirsti, tos apielinkės dabar skubiai apgyvendinamos Rusais. Kas gi iš to viso išeina? Ogi štai kas: į Lietuvą vežami Rusai ir už Lietuvos vežami Rusai. Kelių metų bėgyje ir ta saujelė Lietuvių kuri dar bus išlikus Lietuvoje, bus iš visų pusių milijoninės Rusiškos masės apsupta, taip kad, jei Maskvos valdovai panorės, paskutiniai Lietuvybės likučiai vienu spustelėjimu bus sunaikinti. Šitoks nusimato Lietuvos liaudies "laimėjimas", apie kurį taip entuziastingai kalba J. Paleckis.

Lietuvių komunistų vergiškumas

Yra naturalu ir logiška kad komunistai klauso Maskvos komandos, kiek tai liečia bendrąją politiką ir bendrą partijos liniją. Visų tautybių komunistai yra paklusnus Maskvos tarnai. Taigi butų stebuklas jei Lietuviai komunistai butų kitoki. Bet kad Lietuvis komunistas išsijuosęs dirba Lietuvybės išnaikinimui ir uždusdamas giria žvėriškiausiomis priemonėmis vykdomą Lietuvos rusinimą tai šito jokiu budu negalima suprasti.

Prancuzas komunistas nerašo ir nesimoko Rusiškai, nei ketina Prancuzijoje vietoje Prancuzų įvesti Rusų kalbos. Lygiai taip pat ir Anglas ar Amerikietis. Nei vienas iš jų nesutiktų kad iš jų tėvynių butų išvežami jų tėvynainiai, o į jų vietą butų atvežti Rusai. Bet Lietuvis komunistas ne tik yra savo brolių žudikas, bet sykiu ir 100% atsidavęs Lietuvybės naikintojas bei Lietuvos rusintojas.

Lietuviai komunistai turėtų pasipriešinti Lietuvos rusinimui

LIETUVOJE gyvena Lietuviai komunistai šiuo momentu vargu ar daug ką galėtų padaryti Maskvos užgaidoms sustabdyti. Jei kuris iš jų mėgintų aktyviau pasipriešinti Lietuvos rusinimui, tam tuoj galva nuo pečių nulėktų arba jis butų pristatytas iki mirties kur griovių kasti pagal Stalino penkmečio programą.

Amerikos Lietuviams komunistams betgi toks pavojus negresia. Jie be baimės pavirsti Stalino penkmečio darbininkais galėtų pareikalauti kad ir šių dalykų: 1) Rusų valdininkų ir Rusų kariuomenės iš Lietuvos pasitraukimo ir Rusų kolonistų išgabenimo; 2) visų Lietuviškų žemių su Gardinu, Lyda, Naugardėliu, Gumbine, Įsrute, ir Tilže Lietuvai sugrąžinimo; 3) išskirtinio Lietuvių kalbos vartojimo į visas Lietuviškas sritis sugrąžinimo ir Rusų kalbos pašalinimo.

Lietuvių komunistų progresyvumas

Jei Amerikos Lietuviai komunistai tatai padarytų tuomet butų galima sutikti kad jie, nors ir komunistai, vis delto dar tebėra Lietuviai. Dabar gi, kuomet jie bevaliai pritaria Lietuvos rusinimui, sunku pasakyti kas jie toki yra. Nei velnias, nei gegutė. Nei žmogus, nei gyvulys. Nes juk net ir gyvuliai savo vaikų nemoko kitų gyvulių garsų naudoti. Karvė nemokina teliuko kumeliuku žvengti ir neveža jo į Sibirą užtat kad jis teliuku blauna, bet Lietuviški komunistai butinai nori kad Lietuviai pavirstų Rusais, ir jei kuris kailio užtektinai greit neišverčia tuoj buna iš Lietuvos išvežamas.

Na ir kas po to gali dar pasakyti kad Lietuviški burliokėliai nėra "progresyvųs"? Jie stahanovišku tempu ne tik žmones bet ir gyvulius pralenkia.

Julius Smetona.

Griauna Pagrindus ir Nori kad Valdžia Butų Stipri

William Green, Am. Darbo Federacijos prezidentas, kalbėdamas darbininkų sueigose ragina Amerikos vyriausybę laikytis griežtos politikos su Rusija dabar, nes kitaip prisieis kariauti su ja vėliau.

Toks Green, toks CIO vadas Murray ir kiti visi unijų carukai kiršina darbininkus prieš valdžią, griauna industrijas neribotais streikais, silpnina šalį ekonomiškai, aikvoja darbininkų uždarbį bedarbėmis, ir apsisukę reikalauja kad valdžia kam nors rodytų savo galybę.

Valdžia gąsdinama namie visokių partinių priešų ir unijų vadų, nustojo stiprumo ir drąsaus nusistatymo kalbėti savo šalies žmonių vardu. O valdžia yra tik tokia tvirta kiek tvirti ir moka susiklausyti šalies piliečiai.

Green toliau nupasakojo darbininkams kad jis kovos už 30 valandų darbo savaitę ir iškels pragyvenimo laipsnį į "tokias aukštybes apie kokias darbininkai dar nesapnavo".

Darbininkai tokių dalykų ir nenori apie kuriuos nesapnuoja. O tokie vadai kurie streikais trukdo darbininkų ramų gyvenimą ir kliudo šalies varyti sveikai biznius, galvoja tik kaip apsunkinti darbininkus didesniais unijų mokesčiais, kad galėtų sau kapitalistiškai gyventi.

* * *

LA GUARDIA. UNRRA direktorius budamas Maskvoje su savo palydovais, gavo leidimą tik su vienu jų pasimatyti su Stalinu. Kito jo grupės nariai buvo nuvesti pas Lenino kapą.

Kai po to vėliau jie visi vėl suėjo į kruvą, La Guardia pasakė: "Aš iš Stalino patyriau tiek kiek jus patyrėt iš Lenino."

* * *

TAUTOS ŠVENTĖ ATŽYMĖTA ITALIJOJE

REGGIO EMILIA. Čia yra pati didžiausia Lietuvių pabėgėlių kolonija Italijoje, apie 200 žmonių. Užtat Tautos šventės proga Rugs. 8 suplaukė, susirinko čia Lietuviai ir iš kitų vietų paminėjimui šios šventės.

Iš Romos dalyvavo p. Lozoraitienė, p. Babickas, žinomas rašytojas, keletas kunigų.

Šventės programa buvo tikrai įvairi ir turininga. Pačių Lietuvių ir kitataučių dėmesį ypač traukė dailės paroda. Viename kambaryje buvo dailininkių L. Pacevičienės ir jos dukters Irenos kurinių paroda. Čia išsiskyrė didžiulis paveikslas "Pabėgėliai", kuriame visas pabėgėlių siaubas atvaizduotas.

Be to, charakteringi stacijų paveikslai, kur Šv. Marija ir kiti bibliniai asmenys aprengti Lietuviškais rubais ir Lietuviškoje aplinkumoje. Kitame kambaryje buvo tautodailės išdirbinių paroda.

Programos metu be įvairių prakalbų, buvo išpildyta daug gražių dainų ir pašokta Lietuviški šokiai tautiniais rubais pasirengusių Lietuvaičių.

ROMA. Rugsėjo 11, 12, 13 Romoje įvyko Lietuvių tarybos Italijoje suvažiavimas. Dalyvavo atstovai iš visų miestų, kur bent keliolika Lietuvių gyvena. Atstovai padarė pranešimus iš atskirų kolonijų. Buvo svarstyta daug svarbių klausimų, kaip spauda, emigracija, kulturinė veikla. Ministras Lozoraitis padarė politikos apžvalgą.

TREMTINIO KAPAS

Jei mirsiu toli nuo tėvynės,
kur skamba ne musų varpai,
ar mano bejiegės krutinės
neslėgs svetimieji kapai?

Ar kapas nebus ten našlaitis?
Ar gėlės ant kapo nevys,
kai tartum žarijos įkaitę
liepsnos man širdyj ilgesys?

Ar svetimo krašto medeliai
šnibždės man Lietuvio kalba?
Ar kapą lankys ten paukšteliai,
ar bus man ramybė lengva?

Ir miręs, lazdos pakeleivio
nedrysiu iš rankų padėt —
jei šauks tėviškėlė kareivio,
reikės į kelionę skubėt.

Kastytis.

Pakeliui į Mirtį

VOKIEČIŲ KALĖJIMUOSE

Rašo Balys Gaidžiunas

(Tęsinys iš pereito nr.)

Pirmadienio ryte mus išvedė į darbą. Geras pusvalandis praėjo rikiuojantis. Ir taip kasdien kartojosi. Matyt Vokietijoje tokia jau tvarka buvo kad be nuolatinio rikiavimosi nebuvo galima nei iš vietos pajudėti. Prieš kiekvieną naujai pasirodžiusį vyresnyjį reikėjo nusiimti kepures. O kiek tų vyresniųjų prižiurėtojų tą pirmą rytą praleidom neturėjau jokio noro skaičiuoti. Mane pykino kad prieš kiekvieną invalidą (o tokių prižiurėtojų eilėse daugiausia buvo) reikia kaliniams lankstytis. Man buvo nesuprantama ar įsakymo keliu kalinio tariamai mandagus lankstymasis gali prižiurėtojui bent kokį malonumą sudaryti. Bet matyt kad taip buvo, jie to ne tik norėjo, bet ir varu vertė daryti.

Mus naujai atvarytus dirbti į daržininkystės skyrių, o tokių buvome aštuoni, iššaukė atskirai ir pradėjo klausinėti kuo buvome laisvėje. Musų tarpe buvo biuro raštininkų, medicinos studentas, kirpėjas, vaistininkas. Tik aš vienas teoretiškai galėjau skaitytis sutapęs su nauju man paskirtu darbu.

Daržininkystės skyriaus vedėjas, brutalus kalinių terorizuotojas, kaip vėliau paaiškėjo, baigęs eilinę daržininkų-sodininkų mokyklą, dėjosi baisiu specialistu, ir kiekvieno už save teoretiškai ar praktiškai geriau pasiruošusio, chroniškai neapkęsdavo. Apklausinėjant tą pirmą rytą mane, paklausė kokius mokslus esu baigęs. Kai pasakiau, matyt tas jam nepatiko ir tuoj pakišo man špilką:

— Tai esi vienas iš tų kurie daug moka kalbėti žodžiais, bet nieko nemoka dirbti.

— Nesigiriu, — atsakiau, — kad esu daržininkas. Man visą gyvenimą teko buti ukio spaudos darbininku. Savo darbą aš žinau gerai, bet jei pataikys dirbti studentai medikai tai aš tikrai pataikysiu. Gi į daržininkystės skyrių aš nesiveržiau.

— Mes žinom ką darom ir kur norim ten paskiriam, ir patarčiau nekalbėti daugiau, o pasiryžti buti geru darbininku. Tu eisi į daržus su kitais kaliniais kasti žemės.

— Gerai, man vistiek, — atsakiau.

Ir po tokio prisistatymo pradėjau dirbti Bayreutho sunkių darbų kalėjimo daržininkystės skyriuje.

Musų kolona visą laiką sukosi apie 40 kalinių. Nors daržų buvo nemaža, išmėtytų keliose vietose, bet ankstyvą pavasarį darbo beveik truko. Neturėdami ką veikti vis kasėme ir kasėme žemę. Kai baigėm perkasti vieną kartą, o su sėja buvo dar anksti, vėl kasėme išnaujo, daužėme grumstus ir grėbliais akėjome.

Pradžioje oras buvo tikrai blogas. Beveik kasdien jei ne snigdavo ir tuoj ištirpdavo, tai lydavo. O jokio paltuko apsivilkti nedavė. Vis su tuo pačiu švarkiuku. Bet su darbo sunkumu ir šalčiu kurį teko pakelti Landsbergo kalėjime, čia buvo nepalyginamai lengviau. Čia kad ir 10 valandų per parą dirbant, vis galėjai susirasti po keletą minutų tarpukų ir pastovėti. Čekai kaliniai, iš seniau dirbantieji, žinojo kiekvieno prižiurėtojo kapryzus ir mokėjo juos paversti savo naudai. Aš iš pirmos dienos pasekiau jų pavyzdžiu. Bet rėkimui visvien nebuvo jokio saiko. Jie rėkė ir rėkė, bet kaliniai buvo tarsi negirdintieji. Jie nei nepakeldami galvų judėjo ir judėjo savo darbe. Čia jau kelinių buvo sudaryta tokia tradicija kad išviršiniai reikia nekreipti dėmesio į prižiurėtojo šauksmus. Pradžioje, kaip pasakojo seni kaliniai, tai kaštavo daug mušimų, bet pasirinktas tonas buvo išlaikytas, ir naujiems kaliniams perduodamas.

Mums, pratusiems Landsberge visai kitaip elgtis ir mušimais iki kraštutinumo išterorizuotiems, pradžioje buvo ir keista bet ir smagu kad gali net į prižurėtoją nei neatsisukti. Nors tiek širdies gilumoje buvo džiaugsmo kad tokia laikysena gali parodyti savo žmogišką pasyvų pasipriešinimą.

Taip daržuose kapstėmės diena iš dienos. O pavasaris ėjo. Saulė vis aukščiau ir aukščiau lipo į dangų, paputė šiltesni vėjai ir pradėjo šildyti šiltesni saulės spinduliai. Mes pradėjome daržų sėją. Senieji kaliniai ėmė aiškinti kad tuoj ateis sunkus darbai, nes reikės pradėti laistyti srutomis ir vandeniu. Kiekvienam reikės vilkti sunkius vandens kibirus per ištisas dienas. O man atrodė kad jau to darbo mums neteks dirbti ir delto susilažome su vienu kaliniu.

Dirbant daržuose beveik kasdien tekdavo matyti praeinantį gatve Dr. D. brolį ir inž. Ž. Kai prižiurėtojai nusisukdavo į šalį, aš jam ranka pamodavau. Kaliniai tai tuoj pastebėjo ir ėmė teirautis kas jis esąs. Pasisakiau kad tai mano vienas pažystamas, bet vienas jaunas Čekas tuoj mane patąisė: tai ne pažystamas, bet tavo brolis. Jis kasdien čia praeina, o pažystamas tai nedarytų. Nieko į tai neatsakiau. Žinojau kad musų kolonos kaliniai geri vyrai ir tegul galvoja kaip nori. Jų akyse aš buvau didelis žmogus, jei manim kasdien interesuojasi. Jie jau nujautė kad per vieną Serbą kalinį, dirbantį alaus bravore, mes kartais gauname iš laisvės po siuntinį ir net rukalų. Kaliniams dabar buvo aišku kad visa tai ne kas kitas, o mano naujasis brolis siunčia.

Jie taip pat matė kai vieną kartą, varant mus į darbą, aš numečiau į tamsų popierį įsuktą laišką. Tas laiškas, mano nelaimei, įstrigo į tvorą. Bet mums nuėjus, prie tvoros gryžo Dr. D. ir rizikuodamas buti pamatytam, vis dėlto laišką išėmė. Jame tada kaip tik ir buvo parašyta kad kalinys Niko, dirbąs alaus bravore, apsiima mums atnešti po buterbrodą. Kalinį pasiekti galima per fabriko meisterį, Jugoslavą. Už tarpininkavimą reikia ir meistrui ir kaliniui šį-tą duoti. Nežinau, jei tą laišką butų tada prižiurėtojai nutvėrę, kuo visas reikalas butų pasibaigęs. Bet kada jis laimingai pakliuvo į tikrojo adresato rankas mes eilę dienų galėjom šiektiek užvalgyti. Bet musų ryšininkas kalinys buvo ne visai sąžiningas. Kai tik įdavė jam atnešti mums didesnį kiekį rukalų jis tuoj juos ir nukniaukė. Gi mums pranešė kad iš jo atėmė prižiurėtojas. Vėliau tie dingimai buvo beveik kasdieninis reiškinys — tai to tai to truksta.

Bet viena buvo gerai kad per jį galėjom rašyti laiškus. Pagaliau ir tas netikras ryšis nutruko. Kalėjime prasidėjo naujas kalinių pergrupavimas. Musų ryšininką iškėlė miegoti į kitą skyrių, o vieną dieną ir visai panaikino tą komandą. Sužinojau kad einančių į fabrikus dirbti kalinių komandos nuolat mažinamos, o kai kurios ir visai naikinamos dėl kuro ir medžiagų stokos. Taip tie Lietuviai kaliniai kurie tikėjosi pakliuti į fabrikus, ir pasiliko nuolat sėdėti celėse.

Panašus likimas ištiko ir Dr. D. Jis visą laiką tikėjosi pakliuti į statybinių medžiagų įmonę, bet tokios įmonės, mums atvažiavus į Bayreutho kalėjimą, greit baigė darbą. Jį išvedė kelis kartus į darbą, bet ne į tą į kurį tikėjosi, o paskiau irgi uždarė celėse. Pradžioje dar teko kelis kartus matytis, bet kadangi buvo perkeltas į antrąjį kalėjimą tai vėliau ir prie geriausių norų nepavyko jis pamatyti. Dėjau visas pastangas per kalinių darbų tvarkytojus jį ištraukti į daržininkystės skyrių, bet tas kaštavo kelioliką cigarečių, o rezultatų nebuvo jokių.

Diena iš dienos vis laukiau bent kokių žinių iš savųjų. Buvau prašęs kad mano žmonai parašytų apie mano naują kalinimo vietą ir apie esamas sąlygas. Man pranešė kad laiškai pasiųsti, bet kad negauna jokio atsakymo. Mane ėmė didžiulė baimė kad, gyvendami pačiame Kroatijos-Italijos pakraštyje, nebutų kokių neramumų ir nenumatytų įvykių aukos.

Mes beveik kasdien nelegaliai į celę gaudavom dienraštį. Iš jo galėjom gerai orientuotis apie fronto padėtį. O frontas tikrai jau buvo baisiai sukarpytas. Nors Anglai ir Amerikiečiai žygiavo nepaprastu greičiu, bet man rodės kad jie turi dar greičiau žygiuoti ir visą Europą užimti. Aš gerai žinojau, nes savo padėties kailiu buvau patyręs, ką reiškia kitų atėjimas į naujas sritis. Aš pats buvau matęs kiek tada liejasi ašarų, ir koks skausmas žmones sukausto. Tai buvo dažnais atvejais dar baisiau negu Vokiečių užimtose srityse Gestapo šeimininkavimas. Man kasdien įdomiausia buvo kaip greit raudonieji veržiasi per Vengriją į Austriją. Aš melste meldžiaus kad jie ten stovėtų vietoje ir kad mano šeima galėtų sulaukti arba Anglų arba Amerikiečių. Man buvo ir baisu pagalvoti kad vėl žmonai su mažais vaikais reikės trauktis iš Austrijos, kaip kada tai prieš metus traukėsi iš Lietuvos, viską palikę karo gaisrų aukai.

Bet žinios jokios. Vien sunkus galvojimai ir liudesys. Ir kada musų ryšininką išėmė iš buvusios darbovietės, reikėjo palaidoti bent kokias buvusias viltis susižinoti su saviškiais laiškais.

Be paramos iš laisvės jau nebuvo galima laikytis. Kad nors kokią paramą galėtume gauti, paskutiniu laišku paprašėm kad ant daržininkystės skyriaus tvoros, pro kurią į dieną kelis kartus vaikštau, padėtų bent po kelias cigaretes, gerai suvyniotas ir surištas į rišuliuką. Bet deja, laiškas jų jau nepasiekė. Reikėjo, plačiai aprašant padėjimo vietą, net išbraižant planą, vėl perduoti laišką. Laišką nešiojaus su savim kelias dienas. O tai buvo labai pavojinga kol pasisekė jį numesti kad prižiurėtojas nepastebėtų. Tai padariau einant rytą į darbą. (Bus daugiau)

BALTIMORE, MD.

Lietuvių Salės Jubilejus. Lankysis Inž. Martynas Laurinavičius

Koks Baltimorės Lietuviams buvo džiaugsmas 25 metai atgal kada platesnių pažiurų, sumanių Lietuvių pastangomis išstatyta Lietuvių salė ir Lietuviai įgijo savo kulturinį centrą. Tada visi dar buvo 25 metais jaunesni. Kurie tada buvo karšti jaunuoliai, tik ką iš I Pasaulinio Karo gryžę veteranai, dabar jau rimti žilagalviai. Jiems malonu prisiminti tuos gražius, darbščius laikus, Jie tada energingai dirbo, steigė savo kulturinį lizdą, ir per visus šiuos 25 metus matė kas Lietuvių salėje dėjosi. Kiti ir patys žymiai prisidėjo ir dalyvavo visame veikime: rengime perstatymų, koncertų, prakalbų, programų vadovavime.

Jie prie savęs palaikė naujai augančią Lietuvių gentkartę, kuri prisidėjo prie kulturinio darbo kiek tik iš jos buvo prašoma, kiek buvo sugebama ją prie Lietuvių pririšti.

Lietuvių salė Baltimorėje yra viena iš puikiausių tos rušies pastatų ką Amerikos Lietuviai turi. Apatinėje salėje ten amžinai eina bruzdėjimas kaip bičių avilyje: ten kas vakaras susieina tie visi Lietuviško gyvenimo veteranai pasimatyti, pasikalbėti, padiskusuoti, išsigerti, na o kai kuriais vakarais ten ir muzika groja, jaunesni ir senesnieji pasitrepsi jei ne kokį Amerikonišką šokį tai smagią Lietuvišką polkutę.

Laikas nuo laiko, didesnėje draugų grupėje išsiveržia ir skambios Lietuvių liaudies dainos.

Viskas tas nebutų galima jei Lietuviai neturėtų savo centro, Lietuvių salės.

Lietuvių salės 25 metų sukaktuvių minėjimo programas prasidėjo savaitė pirmiau. Ši šeštadienį užbaigiama su didele vieša vakariene, Spalių 19 d., nuo 7 val. vakaro.

LANKYSIS INŽINIERIUS M. LAURINAVIČIUS

Šiomis dienomis Baltimorėje lankysis Dirvos atstovas iš Clevelando, Inž. Martynas Laurinavičius, plačiau susipažinimui su Baltimorės Lietuviais. Jis dalyvaus Lietuvių salės paminėjimo vakarienėje.

Svečias yra Amerikoje gimęs jaunas Lietuvis, Lietuvoje užaugęs ir ten baigęs statybos inžinieriaus mokslą. Karui užstojus negalėjęs patekti Amerikon, nors Amerikos pilietis, turėjo pergyventi visus Lietuvos žmonių patirtus sunkumus po bolševikais ir naziais, pagaliau ir jam teko tremtinio gyvenimas Austrijoje ir Vokietijoje, iki galėjo į Ameriką atvažiuoti.

Dabar, pora mėnesių atgal, jis atvažiavo į Ameriką. Inž. Laurinavičius turi noro darbuotis Amerikos Lietuvių visuomenei ir Lietuvių spaudoje, todel savo darbą pradėjo su Dirva.

Baltimoriečiams bus malonu su juo susipažinti ir pasikalbėti, daug patirs apie Lietuvių pabėgėlių pergyvenimus svetimųjų okupantų globoje ir paskiau pakliuvus į vakarų Europą.

ANTHONY J. MICEIKA KANDIDATAS

Baltimorės veikėjas, Lietuvių Draugijų Tarybos pirmininkas Antanas J. Miceika yra kandidatas Republikonų sąraše į House of Delegates, Sixth Legislative District. Rinkimai bus Lapkričio-Nov. 5 d. To distrikto Lietuviai privalo balsuoti už Lietuvį, nes jau žinome kokia nauda Lietuviams yra jei į valdžios įstaigas patenka musų geri žmonės. Mums taip pat yra teisė kaip piliečiams turėti savo atstovus valdžios vietose, taigi dėkime visas pastangas jį išrinkti. **Vietinis.**

LVS 4-TO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 24 d., LVS 4-to skyrius turėjo savo pirmą susirinkimą po dviejų mėnesių pertraukos. Nors susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, narių atsilankė mažai ir nebuvo galima daryti jokis tarimas skyriaus veikimui.

Kodel nariai patingėjo ateiti į pirmą po dviejų mėnesių pertraukos susirinkimą sunku suprasti. Ar tie nariai kurie nėjo į susirinkimą visai neskaito laikraščių ir nemato kaip kitų kolonijų LVS skyriai energingai veikė net ir karštos vasaros laiku? Ar jie visai atsisako nuo veikimo kovoje už Lietuvos išlaisvinimą iš kruvinųjų komunistų vergijos, ar tik del savo apsileidimo nepajuda?.

Gerbiami skyriaus nariai, kuriems iš jusų dar neužgeso meilė jusų gimtajam kraštui Lietuvai ir nors kiek jaučiate savo širdyse jusų tėvų, brolių ir sesučių šauksmą pagalbos kenčiančių komunistų vergijoje esančių, dalyvaukite skyriaus susirinkimuose ir imkites kokio nos veikimo, iš kurio butų galima teikti ne tik moralinę bet ir materialinę paramą kovojantiems už laisvinimą musų senosios tėvynės Lietuvos iš komunistinės vergijos. Lietuva laukia jusų, kaip savo tikrų vaikų, paramos.

Sekantis LVS skyriaus susirinkimas įvyks Spalių 29 d., nuo 8 val. vakare, Lietuvių salėje. Dalyvaukite visi ir išgirskite daug naujo iš LVS centro valdybos veikimo.

APIE SALĖS BANKETĄ

Spalių 19, šeštadienio vakare, įvyks iškilmingas Lietuvių salės 25 metų sukaktuvių paminėjimo banketas. Jame yra pažadėję dalyvauti miesto mayoras, valstijos gubernatorius ir kandidatas į U. S. Senatą, nuoširdus Lietuvių ir Lietuvos draugas Herbert R. O'Conor ir kiti aukšti miesto ir valstijos pareigunai.

LEGIONIERIŲ VEIKLA

Lietuvių Legionierių 154-tas postas rengiasi dideliam svarbiam darbui — sukėlimui kapitalo pastatymui didelio ir gražaus paminklo, kuriame bus įrašyta vardai visų Lietuvių dalyvavusių pirmame ir antrame Pasauliniame kare.

Darbas didelis ir sunkus ir labai reikalingas visų Lietuvių paramos. **P. P. Jaras.**

Judge Frank S. Day

Common Pleas Judge Frank S. Day karjera, nuo jo priėmimo į Bar kaip praktikuojančio advokato 39 metai atgal buvo beveik nuolatinis visuomenei tarnavimas.

Nebuvo nei pora metų nuo tapimo advokatu kai jis buvo paskirtas county prosekutoriaus padėjėju, ir tarnavo per porą metų, po ko tapo paskirtas padėjėju prie City Solicitor. Metas laiko vėliau buvo paskirtas Common Pleas teismo teisėju, o vėliau kandidatavo į Municipal Court. Kiek vėliau, išrinktas vėl į Common Pleas teismą, o nuo 1934 metų toje vietoje tarnauja ištisai.

Kaip teisėjas kriminalio ir civilinio teismo skyrių jis atsižymėjo savo visišku teisingumu ir bešališkumu.

Judge Louis Petrash

Judge Louis Petrash vėl kandidatuoja į Juvenile Court teisėjus, Municipal Court. Jis yra visiškai tinkamas tai vietai ir kandidatuoja vėl norėdamas daugiausia pasitarnauti jaunųjų teisme, o ne savo politiškais sumetimais.

Louis Petrash pradėjo savo oficialį visuomeniška darbą nuo 1922 metų, tarnaudamas miesto taryboje, license commissioner ir dabar teisme per pastarus 12 metų. Judge Petras yra ateivių kilmės ir pilnai žino ateivių reikalus. Balsavimas bus Lapkričio 5 d.

JONAS G.
POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas,
Popieriuotojas
Apkainavimas ar patarimas reikale jusų namo pagražinimo suteikiama nemokamai..
495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899

Remkit Community Fund $4,880,000 Labdaros Vajų

Šią savaitę Clevelande tęsiasi Greater Cleveland Community Chest vajus, sukėlimui $4,880,000 pinigų išlaikymui 100 parinktų šios apielinkės labdaros organizacijų, kurios globoja kudikius, bejiegius, sergančius, našlaičius, taipgi ligonines ir kitas istaigas pripažintas vertas Community Chest paramos. Šiuo budu jos gaudamos sauo reikalingas aukas neina į visuomenę ir nevargina žmonių paskirais aukų rinkimais.

DANIJA UŽGRUSTA 200,000 PABĖGĖLIŲ IŠ RYTŲ PRUSIJOS

Pati Danija, karo nuvarginta maža šalis iš 4 milijonų gyventojų, turi dar du šimtu tukstančių pabėgėlių Vokiečių ir Lietuvių iš Rytų Prusijos, kurie daugumoje yra nedarbingi, bet reikalingi maisto ir pastogės.

Danija buvo Vokiečių užimta, taigi ten buvo suvaryta daug Vokiečių, o karo paskutinėmis dienomis bolševikams užeinant subėgo ten dar daugiau žmonių iš rytų. Rytų Prusija dabar yra Rusų kontrolėje.

Pabėgėliai išblaškyti po 169 stovyklas. Kurie gali dirbti dabar valdžios varomi į darbus.

Danijai sako reikės bankrutyti jeigu turės juos pabėgėlius maitinti, o žemės produkcija bus tik tokia kokia dabar yra.

Judge Walther Kandidatuoja vėl į Common Pleas Court

Judge Walther tarnauja visuomenei jau per 40 metų, per 16 metų tarnavo United States Commissioner ir per virš 25 metus teisėju Court of Common Pleas. Jo atsakantumą pripažino Ohio Gubernatorius, kuris paskyrė jį teisėju į Court of Common Pleas Liepos 1921 metais, ir 1922 metais jis laimėjo savaime rinkimus tai vietai. Jis vėl buvo išrinktas 1928 ir 1934 metais, o 1940 metais jam nebuvo nei jokios opozicijos. Dabar jis kandidatuoja kitam terminui.

NERANDA KO JAM PRIMESTI, NORS VISOKIŲ PRIEKABIŲ JIEŠKO

Gov. Frank J. Lausche

Nežiurint paprastų kabinėjimusi ir jieškojimo argumentų, Gubernatoriaus Lausche politinis oponentas Herbert neturi ką gubernatoriui prikišti. Pagaliau prikiša kad Lausche išrinkimas duos paguodos New Dealeriams. Jeigu tik tiek tegali jį kaltinti, tai jo priešai neturi nieko kito kas butų galima jam primesti už jo darbą Ohio valstijai per praėjusius du metu.

New Dealeriai yra tai visokių sąšlavų sumetimas į valdžios įstaigas Washingtone, kurių tarpan pakliuvo ir radikalų ir bolševikų, kurie visi savotiškai dirbo ir pakenkė tiems kurie juos Washingtone laikė.

Tas nieko bendro neturi su Ohio, ir todel Frank J. Lausche gauna įvairių organizacijų ir grupių. Jį remia už juo nuoširdumą, darbštumą ir nesidavimą politiškai mašinai save kontroliuoti.

Lapkričio 5 ateina — tą dieną visi Ohio Lietuviai balsuotojai privalo eiti balsuoti ir išrinkti savo gubernatorium žmogų kuris yra kilęs iš ateivių šeimos ir kuris darbininkų šeimoje užaugęs, savo pastangomis pasiekęs mokslus, supranta kaip reikalinga vadovauti valstija susidedanti iš darbo žmonių.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—įdėkit į laišką $1 dabar ir "Dirva" lankys jus ištisą pusmetį.

Kas Daryti nuo Skausmo
ARTHRITIS
Išbandykit Šitą Dykai

Jei niekad nenaudojot "Rosse Tabs" nuo arthritis, neuritis, rheumatizmo skausmo, bandykit jas musų rizika. Mes pasiųsim jums pilno dydžio pakelį iš kurio jųs sunaudokit 24 Tabs DYKAI. Jei nenusistebėsit nuo palengvinimo kurį jis suteiks nuo jusų skausmo, grąžinkit pakelį ir nebusit mums nieko skolingas. Tai ištikrųjų. NESIŲSK PINIGŲ. Tik atsiųsk savo vardą ir adresą ir mes skubiai išsiųsim Tabs sekančiu paštu.
ROSSE PRODUCTS CO., Dept. X-1
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

NEW LOW-COST
DIRECT LOANS to
AUTO BUYERS
NEW-CAR RATE
$4 a year per $100.
DEDUCTED IN ADVANCE
BE A CASH BUYER WITH A BANK LOAN
FOUNDED 1894 EVERY BANKING SERVICE
50 NEIGHBORHOOD OFFICES
The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
BEFORE YOU BUY ASK AT YOUR
★ CLEVELAND TRUST BANK ★

SAUGUMAS Pirmiausia REIŠKIA
SAUGUMAS Apšvietimą

Kiekvieną metą beveik 5,000,000 Amerikos žmonių esti sužeidžiami namų nelaimėse—**daug daugiau negu nuo kitokių nelaimių, įskaitant ir trafiką.**

Apsauga kokią teikia atsakanti šviesa yra didelės reikšmės kiekvienam namui... nes diduma tų nelaimių ištinka nakties metu... arba prastai apšviestose namų dalyse.

Ypatingas dėmesys reikia kreipti apšvietimui laiptų, porčių ir kitų pavojingų dalių kur žmonės dažnai suklumpa ir parpuola, arba susimuša su nematomais padargais.

Gausybė įvairių namams apšviesti įrengimų dabar yra išstatyta krautuvėse. Pamatykit juos—butinai. Atminkite—**Saugumas Pirmiausia** reiškia Saugų **Apšvietimą!**

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO's Basement

NAUJAUSIŲ STYLIŲ MIEROS
PANELĖMS IR MOTERIMS

PATOGŲS PALTAI

35.00

Plonos, 100% Grynos Vilnos Medžiogos!

Didelė Gausybė Visokiausių Spalvų!

Paltukai kiekvienai—už kainą kuria galima lengvai įpirkti! Tai puikųs paltai už tuos pinigus—visomis geriausių stylių smulkmenomis, gero, atsakančio darbo liuosai ir tandžiai dėvėjami, įvairiausių naujų spalvų. Mieros 12 iki 20 ir 38 iki 44 panelėms ir moterims.

RAVCA VISŲ ŠALIŲ LĖLIŲ PARODA THE MY COMPANY

Per savaitę laiko, pradėjus pirmadieniu, Spalių 14, Bernard Ravca, žymus Prancuzas lėlių išdirbėjas, turės išstatęs parodai savo kolekciją The May Company krautuvėje.

Savo šį neprastą užsiėmimą Ravca pradėjo Paryžiuje 21 metas atgal kuomet jis neturėjo iš ko toliau tęsti savo medicinos mokslą. Tačiau trukumas pinigų kuris sutrukdė jam siekti medicinos karjeros davė jam galimybes sudaryti pasakiškai nuostabų rinkinį lėlių.

Ravca's pirmutinės lėlės atvaizdavo seną Prancuzų gyvenimą. Jis išvažinėjo visas 56 senas provincijas, gyveno tarp kaimiečių studijuodamas jų papročius, jų rubus, jų pasakas. Netrukus jis jau keliavo po visą Europą, dirbdamas lėles kurios perstatė daugybę rušių ir daug tautybių.

Birželio mėnesį 1939 metais Prancuzijos vyriausybė pasiuntė Ravca išstatyti savo lėles Prancuzijos Paviljone New Yorko Parodoje. Nuo to laiko jis rengė tas parodas visuose miestuose šioje šalyje ir laikė paskaitas kolegijose ir universitetuose, rinkdamas aukas Kariaujantiems Prancuzams, ir pasitarnavo pardavime Karo Bonų šios šalies vyriausybei.

Jo lėlės yra ypatingai atsargiai ir tikrai paruoštos perstatymui tam tikrų istorinių laikotarpių. Tyrinėjimas aprangalų ir papročių dažnai ėmė daug daugiau laiko negu pagaminti pačią lėlę. Ravca sako turi noro padaryti savo paties lėlę savo gyvo didumo, ir pažiurėti kaip jis pats išrodo sėdėdamas šalia savęs.

Ravca naudoja tris skirtingas medžiagas savo lėlių dirbimui. Vienos yra iš vatos medžiagos ir specialiai pieštos, kitos iš duonos trupinių, bet Amerikoje iš duonos negalima lėlę padaryti, kadangi čia duona nelimpa taip kaip Prancuziška duona. Trečia rusis lėlių yra iš specialio stipraus nelužtamo plastiko, paties Ravca's išrasto.

Ravca's lėlės yra Prancuzijos ir Šveicarijos muzejų nuosavybė. Filmų artistas Prancuzas Charles Boyer nupirko kelioliką jų savo French Research Foundation, kurią jis įsteigė Beverly Hills, California.

Kiti jo lėlių įsigiję yra Shirley Temple (ji turi beveik 500 savo didelėje 2600 lėlių kolekcijoje), Karalienė Elzbieta, jau miręs Prez. Roosevelt, Jane Withers, Joan Crawford, Cecil B. de Mille ir Norma Shearer.

Ši jo kolekcija iš 3000, kuri apima lėles vaizduojančias Prancuzų kaimiečių tipus, aktorius iš Hollywood ir Broadway, žymius Amerikos, Anglijos ir Prancuzijos istorinius tipus, Amerikos prezidentus, scenas iš operų ir baletų, ir tt., laimėjo Ravca'i 39 medalius ir daug dovanų penkiose skirtingose šalyse.

Jo žmona, buvus Frances Diecks iš Cohoes, N. Y., taipgi yra lėlių išdirbėja, ir jų tikslas yra įsteigti Washingtone didelį lėlių muzejų.

Ši lėlių paroda dabar išstatyta The May Company auditorium, trečiame aukšte, ir pamatyti galima nemokamai.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE — CLEVELAND 3, OHIO — PHONE: ENdicott 4486

Statement made by the Chairman of R. N. C.

Mr. Carroll Reece, Chairman of the Republican National Committee, Speaks to the Lithuanian Division on Oct. 12, in Washington, D. C.

As Chairman of the Republican National Committee I believe that peace to be permanent must be based on the principles of justice and right enunciated in the Atlantic Charter and proclaimed by agreement of the Allies, including the Soviet, in a joint declaration of the United Nations. Enslavement of small nations by large nations is not conducive to a permanent peace. The situation now prevailing in Eastern and Central Europe is actually endangering the peace, in that three sovereign, peace loving and law abiding nations, Lithuania, Latvia, and Estonia, and their helpless people, have been enslaved by the Soviet Union. Aggressive and predatory acts against these small nations by any dominating power should be condemned, particularly if those acts have been banned by treaties with those nations.

Lithuania, Latvia and Estonia should be restored to their former status of freedom and independence. The Soviet army and the Soviet police occupying these countries should leave. Refugees of those countries should have the opportunity to be repatriated without fear of Soviet persecution and thereafter should have the right of a free and unfettered election. The Republican Party believes in fulfilling to the greatest possible degree its war pledges to small nations that they shall have the right to choose the form of government under which they will live and that sovereign rights and self-government shall be restored to those who have been forcibly deprived of them. The party would deplore any desertion of these stated principles.

BOB HOPE WINS HIGHEST AWARD . . . Bob Hope, left, "personal court jester" to the millions of U. S. servicemen on battlefronts of World War II, shown as he received the American Legion's highest award, the Legion's Distinguished Medal.

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

A RECENT arrival from displaced persons camps in Germany, Dr. Geo. Zilinskas, stated in an interview with Waterbury, Conn. reporters that the bodies of two noted Lithuanian American fliers, Darius and Girėnas, had bullet holes when they were brought to Kaunas for burial. In 1933 these brave men attempted a non-stop New York-Kaunas flight but were forced down in Germany, near Solden, under mysterious circumstances. The Lithuanian Americans always suspected foul play on the part of the Nazis, and Dr. Zilinskas confirms this view.

"

A LETTER was received from a Lithuanian war refugee who joined the French Foreign Legion and is now in Indo-China. He says there are six such Lithuanians in his regiment. Not one wants to return to Soviet dominated Lithuania. The writer estimates that there are about one hundred Lithuanians in the French Foreign Legation.

"

A LITHUANIAN reporter discovered a Lithuanian girl living in Mexico which she reached after a sojourn in Madrid, Spain.

"

FOUR Lithuanian prisoners in the Stateville Penintentiary of Illinois offered themselves for experiments in the control of malaria.

"

THE Lithuanian American Council in Washington decided to raise $250,000 for purposes of regaining Lithuania's freedom.

"

A MOVEMENT is afoot to organize a nation-wide Lithuanian-American Republican Committee.

"

RAPOLAS SKIPITIS, a former minister in one of Lithuania's cabinets and president of the Ass'n of Lithuanians in Foreign countries, has arrived in the United States from Germany.

"

THE Association of the Knights of Lithuania had its annual convention in Worcester, Mass., and was addressed by Senator D. I. Walsh.

"

CARDINAL Spellman has agreed to be honorary sponsor of the Congress of Lithuanian American Catholics to be held in New York, Oct. 20 and 21.

"

MR. ŽILINSKAS, a citizen of the United States, who left Lithuania in August of this year, gave lengthy interviews to the Chicago newspapers about happenings behind the iron curtain in Lithuania. He confirmed reports of mass deportations, mass murders and confiscations executed by the secret Russian police which is the real ruler of this unhappy country.

Elliott Roosevelt's Book AS WHO SAW IT?

(Reprint from Detroit Free Press Oct. 3, 1946)

YOUNG Elliott Roosevelt has recently brought out a book about his father. The title is: "As He Saw It." The substance purports to be inside information on FDR's conferences with Churchill, Stalin and Chiang Kai-Shek, at some of which the "author" was present.

Gossip says Elliott got $25,000 for the magazine rights to a condensed version. A perusal of the articles does not diminish Elliott's reputation in financial matters. They weren't worth the money.

The crescendo of filial adulation reaches its climax in the final installment and then slops over into absurdity. Witness this statement:

"At Yalta it was evident that Father's role, even more than at earlier conferences, was that of leader. He dominated Winston Churchill more completely than before, and Joseph Stalin was likewise prepared to heed his counsel on world problems."

All Elliott knows about the Yalta conference was relayed to him by his sister, Anna, and Harry Hopkins, who were in FDR's entourage.

• • •

What happened at Yalta for which FDR, if he were still alive, would claim dominant responsibility?

There, the Atlantic Charter and the Four Freedoms for 150,000,000 people in Europe were buried for years to come.

There, the Polish nation was sold into slavery.

There, the old Czarist "rights" in China were restored to Stalin.

There, the Big Three's joint responsibility in liberated Europe was stated in such loose terms that Moscow can veto every proposal for joint discussion.

When death laid its hand upon FDR it shifted to others the task of extricating peace from the debris of human hopes and aspirations piled up on the Black Sea coast.

Yet that is only a sample of the disservice Elliott Roosevelt has already done the memory of his father.

• • •

The book he has had written panders, from beginning to end, to the political passions of the moment. Chiang Kai-shek is represented as a brutal survival of feudalism. Mr. Churchill is a reactionary old imperialist. Joe Stalin is a lamb.

"When Franklin Roosevelt died," we read, "the forces for progress in the modern world lost their most influential and most persuasive advocate."

Ask the Poles and Lithuanians, Estonians and Latvians and the Finns about that one.

According to Elliott the Big Three are one—and that one is Soviet Russia. Ilya Ehrenburg couldn't have presented Moscow's case more faithfully.

Just the kind of book one would expect from a young man who used his father's position in the White House to raise a $200,000 loan—and then did not repay it.

Judge Joseph H. Silbert Kandidatuoja į Common Pleas

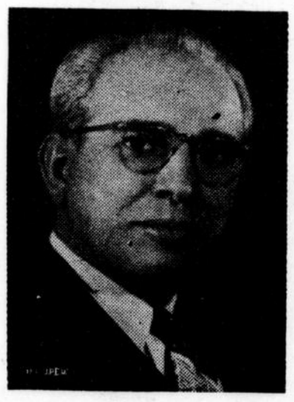

Judge Joseph H. Silbert

Pasižymėjęs Clevelando Trafiko Teisme ir gerbiamas Cuyahoga Apskrities advokatų už atsakantį ir rimtą atlikimą civilinių ir kriminalinių reikalų kurie jam pavedami, Municipal Judge Joseph H. Silbert šį rudenį kandidatuoja į Court of Common Pleas terminui kuris prasidės Sausio 3, 1947.

Liberty Magazinas, viename pastarų straipsnių, atkreipė visos šalies dėmesį į Judge Silbert's inteligentingą ir agresyvų budų Trafiko Teisme musų mieste kuo jis žymiai prisidėjo prie vietinių trafiko nelaimių sumažinimo.

Judge Silbert per ilgus metus aktyviai darbavosi visuomenėje Clevelande pirm negu jis pasiryžo kandidatuoti į Common Pleas teismą. Jis šiuo kartu gavo didžiausį skaičių parašų nominuojančių jį rinkimams Lapkričio 5 d.

LENGVAS IŠLEIDIMAS PINIGŲ!

Kada uždarbis lengvai išleidžiamas, mažai laimės arba pagerinimo buvio gyvenime galima sulaukti.

Nors ne po daug, nuolatinis taupymas Lietuvių banke su nuošimčių pelnymu ruoši sau užtikrintą ateitį nuo rupesčių gyvenimo reikaluose, ir greičiau ateis ta diena kada jausiesi užtikrintu ir laimingu.

Depozitų saugumas yra užtikrintas po U. S. valdžios Federal Insurance Corp.

Šioje įstaigome duodama paskolos namų pirkimui, taisymui arba statymui, greitai ir Sąžiningai.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6712 Superior Ave.

BROTHERS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkviečiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.
KAZYS LEIMONAS, Sav.
Telef. CEdar 9527

Della E. Jakubs
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE — ENdicott 1763

Dabar Naudokit Protą-

Mėsos kainų kontrolę pats prezidentas panaikino savo pareiškimu per radio pirmadienį.

Iki to panaikinimo mėsos buvo trumpa, visai nebuvo galima gauti. Buvo siunčiami protestai ir reikalavimai kad mėsos kainų kontrolė butų greičiausia panaikinta.

Dabar vėl nekurie kalba ir rašo kad šeimininkės "streikuos" prieš mėsos kainų kilimą.

Lietuvėms patartina liautis klausius kurstytojų ir suiručių kėlėjų. Tegul jie eina sau po paibelių. Naudokit savo protą, neklausykit nieko. Pirkit sau mėsą tokią kokia jums prieinama ir kada norit. Nenorėkit šeimą maitinti viena tik mėsa, ir tulų mėsos dalių didelis pabrangimas jus nevargins.

Pradėkim pastatyti šalį ant rimto pagrindo. Šalin visokius ardytojus ir kiršintojus.

Clevelandui Gali Tekti Priešo Atakai

David Dietz, mokslišku straipsnių rašytojas dienraštyj Cleveland Press tikrina kad sekančiame kare Amerika bus priešų užpulta, ir didieji industriniai miestai, Cleveland, Detroit ir Pittsburgh bus Pasaulinio Karo III Pearl Harbor — miestai kuriuos priešai puls be jokio persergėjimo, pirmiausia, susprogdinimui jų gamybos.

Šie trys miestai labai daug reiškia karo atsitikime. Sekančiame karo atominės bombos bus šaunamos rakietomis ir atskris per tolumą susprogdinimui šių miestų, sako Dietz.

POLITIŠKA CARD PARTY

Kadangi dabar eina varžytinės patekimui į valstijos ir valstybės valdininkus, tat Namų Savininkų Vienybė praėjusiame susirinkime nusprendė surengti kortavimo vakarą ir į tą vakarą užkviesti keletą politikierių paaiškinti kokį jie turi programą musų rytojui. Tat reiškia turėsime ir prakalbas tame vakarėlyje.

Šia proga ypatingai kiekvienas namų savininkas turėtų pasinaudoti. Mat, savo namus jau baigiame prarasti valdžiai.

Parengimas įvyksta šeštadienio vakare, Spalių 19, Lietuvių salėje. Bus skanių užkandžių ir išsigėrimų. Komitetas.

OHIO State Universitete Columbus šį rudenį įstojo 24,165 mokiniai. Tai yra didžiausias skaičius tos mokslo įstaigos istorijoje. 13,200 iš tų studentų yra karo veteranai.

IŠVAŽIUOJA Į NEW YORKĄ

New Yorke įvykstant BALF seimui Spalių 18 ir 19, iš trijų vietinių skyrių važiuoja į seimą delegatai. Neteko patirti kas važiuoja iš kitų dviejų skyrių; iš 68-to skyriaus vyksta šio skyriaus pirmininkas P. J. Žiuris.

Ponas Žiuris tik ką parvažiavo iš Washingtono, kur dalyvavo Republikonų vadų sukviestame susirinkime (skaitykite žinią ant 1 pusl.). Be to LVS pirmininkas Žiuris apsilankė ir keliose valdiškose įstaigose Lietuvos pabėgėlių reikalais.

Poni Birutė Smetonienė išvažiuoja į New Yorką dalyvauti Amerikos Lietuvių Katalikų Kongreso rengiamoje muzikalinėje programoje. Ji išpildys piano muzikos kurinius.

TRAFIKO nelaimėse šios savaitės pradžioje užmuštų skaičius pasiekė jau 90 žmonių nuo metų pradžios.

Jack Ganson Parkviečia "The Angel" Spalių 24

Jack Ganson

Jack Ganson, Lietuvis imtynių promoteris, pradėjo didelio masto imtynes Cleveland Arenoj Spalių 17. Pirmose imtynėse dalyvavo eilė žymių stipruolių kaip Dusek broliai, Abe Coleman, Don Evans, Joe Savoldi ir kiti.

Sekančiai savaitei, Spalių 24, jis parkviečia tą pragarsėjusį Prancuzą, Maurice (The Angel) Tillet. Jam bus paskirtas galingas oponentas.

NOTARY PUBLIC
Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

MIRIMAI

DARATA SUBATKIS, 78 metų (našlė), nuo 221 E. 208 st., mirė Spalių 14. Palaidota 16 d., Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsibuvo naujoje parapijoje.

Liko dukterys Mrs. Adele Vasiliauskas, ir Mrs. Margaret Vernick; sunus Petras.

LAWRENCE DAUGERT, 7½ metų, nuo 11802 Iowa ave., mirė Spalių 9, palaidotas Kalvarijos kapinėse Spalių 11 d.; pamaldos atsibuvo 10 val.

Liko tėvai, Bernardas ir motina Grace Daugert.

Jų laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della E. Jakubs.

Sustok! Apsidairyk! Gyvenk!

Mayor Thomas A. Burke išleido proklamaciją paskirdamas savaitę Spalių 20 iki 26 Pėkščiųjų Saugumo Savaite Clevelande. Proklamacija atkreipia dėmesį į nuostolius gyvastimis ir sužeidimus koki įvyksta trafiko nelaimėse.

Pėkščiųjų užmušimai ir sužeidimai sudaro didžiausią dalį trafiko aukų. Pasvarstykit sekančius faktus: Du iš trijų pėkščiųjų užmušamų trafike yra virš 50 metų amžiaus. Visa pusė sužeistųjų skaičiaus susekama neatsargume arba neapsižiurėjime iš pėkščiųjų pusės.

Clevelando Policijos rekordai parodo kad į pabaigą metų žymiai padaugės motoristų ir pėkščiųjų nelaimės. Ilgesnės tamsos valandos sudėjus su pablogėjusiu oru padidina trafiko nelaimes.

Šis didėjantis nelaimių skaičius gali buti išvengtas.

Važiuotojai raginami naudoti visą galimą atsargumą trafike. Pėkstieji turi sustoti šaligatviuose ir apsidairyti pirm negu eis skersai gatvę. Visada imk laiko atsargumui. Atmink —

SUSTOK! APSIDAIRYK! GYVENK!

Cleveland Police Dept.

Farmos Produktai
Mes turim visokių farmos maisto produktų: pieniškų, surių, kiaušinių, paukščių—vištų, ančių.
Aš noriu pirkti ratelį vilnai verpti; kas turi tokį parduoti praneškit šiuo adresu:
Mrs. FRANK SANKALAS
Canes Road
Chesterland Ohio

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI
Kada jusų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.
P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

Automatinis Gasu šildymas
Paversk savo Furnasą Modernine Šildymo Sistema
Taipgi Automatiški Vandens Šildytojai
ATSIKRATYKIT PURVO, PELENŲ ir ANGLIES DULKIŲ.
TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. PO. 9548. LI. 0237.
AKRONE kreiptis į: Hank Hollish, 260 The Brooklands, Stadium 4793

Štai Jums Naujos
Rudeninės Skrybelės
Jau gaunamos ir galimos pasirinkti — visose vėliausiose spalvose ir styliuose
Kaina po 2.95 3.45 7.95
Vyrams ir Vaikinams SWEATERIAI
Su rankovėm — Užsimaunami arba Priešakyje susegami
Specialiai parsiduoda po 2.50 3.45 4.95 6.00
DYKAI GREEN STAMPS su kožnu pirkiniu. DYKAI
Čia galit iškeisti savo Stamp Books.
THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave. Atdara Vakarais

VISOKIA APDRAUDA
Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).
P. P. MULIOLIS
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729